

KYYJÄRVEN KUNTA

Pieni kylä – suuri sydän

**TALOUSARVIO 2020 JA
TALOUSSUUNNITELMA 2021-2022**

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	4
1.1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	5
1.2	KUNNAN VÄESTÖ	6
1.3	ELINKEINOTOIMINTA	7
2	KYYJÄRVEN KUNTASTRATEGIA	8
3	TAVOITTEET	9
3.1	HALLINTO- OSASTO.....	9
3.2	SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT	9
3.3	SIVISTYSOSASTO	9
3.4	TEKNINEN OSASTO	9
4	KUNTAKONSERNIIN KUULUVILLE YHTIÖILLE ASETETUT TAVOITTEET	9
4.1	KYYJÄRVEN LIIKEKESKUS OY	10
4.2	KYYJÄRVEN PALETTI OY	10
4.3	KYYJÄRVEN VUOKRA-ASUNNOT OY	11
4.4	KYYJÄRVEN LÄMPÖ OY.....	12
5	KYYJÄRVEN KUNNAN TALOUS 2020	12
5.1	TULOSSUUNNITELMA	12
5.1.1	<i>Toimintatulot</i>	12
5.1.2	<i>Toimintamenot</i>	13
5.1.3	<i>Henkilöstömenot</i>	13
5.1.4	<i>Toimintakate</i>	13
5.1.5	<i>Verotulot ja valtionosuudet</i>	14
5.1.6	<i>Rahoitustulot ja – menot</i>	14
5.1.7	<i>Vuosikate</i>	14
5.1.8	<i>Poistot</i>	14
5.1.9	<i>Tilikauden tulos</i>	14
5.2	RAHOITUSSUUNNITELMA	14
5.2.1	<i>Käyttöomaisuusinvestoinnit</i>	14
5.2.2	<i>Kassavarojen muutokset</i>	14
6	KYYJÄRVEN KUNNAN TALOUSSUUNNITELMA 2020 – 2022	15
6.1	TULOSSUUNNITELMA 2020–2022	15
6.2	RAHOITUSSUUNNITELMA 2020 – 2022.....	16
7	TALOUSARVION SITOVUUS	17
8	KÄYTTÖTALOUSOSA	18
8.1	HALLINTO-OSASTO.....	18
8.1.1	<i>Yleishallinto</i>	19
8.1.2	<i>Elinkeinopalvelut</i>	20
8.1.3	<i>Maaseutupalvelut</i>	22
8.1.4	<i>Sosiaali - ja terveyspalvelut</i>	22
8.2	SIVISTYSOSASTO	23
8.2.1	<i>Koulutuspalvelut</i>	24
8.2.2	<i>Kirjastopalvelut</i>	27
8.2.3	<i>Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut</i>	29
8.2.4	<i>Varhaiskasvatus</i>	32

8.3	TEKNINEN OSASTO	36
8.3.1	<i>Tekniset palvelut</i>	36
8.3.2	<i>Rakentamis - ja ympäristöpalvelut</i>	38
8.3.3	<i>Tilapalvelut</i>	39
8.3.4	<i>Liikelaikokset</i>	42
9	INVESTOINTIOSA 2020	44
LIITE 1	TULOSLASKELMA	45
LIITE 2	RAHOITUSLASKELMA	46
LIITE 3	VESILAITOSTASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA	47
LIITE 4	VESILAITOSTASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA	48

1 JOHDANTO

Talousarvion ja taloussuunnitelman tarkoitus

Kunnanvaltuuston on kuntalain mukaan vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä taloussuunnitelma sitä seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Tämä nyt valtuuston käsittelyssä oleva varsinainen talousarvio on vuodelle 2020 ja suunnitelma puolestaan vuosille 2021 - 2022. Kyyjärven kunnassa koko talouden suunnitelmakausi on siis kolme vuotta (2020 - 2022).

Talousarvion ja taloussuunnitelman tarkoituksena on antaa päätöksentekijöille ja kunnan sidosryhmille kattavat tiedot kunnan toiminnasta ja talouden tilasta. Lähtökohtana tulee olla, että talousarvio, taloussuunnitelma ja tilinpäätös ovat rakenteeltaan samankaltaiset. Valtuustotason ohjausvälineitä ovat talousarvio, taloussuunnitelma sekä tilinpäätökseen kuuluva toimintakertomus.

Talousarvion sisältö koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi ja rahoitusosasta.

Käyttötalousosa

Kunnanvaltuusto osoittaa osasto- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa asetettujen tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tuloslaskelmaosa

Osoittaa miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Investointiosa

Osoittaa hankekohtaiset määrärahat ja arviot mahdollisista tuloista. Investointimenot ja – tulot budjetoidaan arvioidun rahankäytön ja tulokertymän mukaan.

Rahoitusosa

Osoittaa talousarvion vaikutukset kunnan maksuvalmiuteen ja kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin. Siitä käy myös ilmi, miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se vuorostaan katetaan.

Talouden tasapainovaatimus

Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Neljän (4) vuoden suunnittelukausi koskee vain siis niitä kuntia, joiden taseessa ei talousarvion laatimisvuonna ole ylijäämää. Kyyjärven kunnalla on 1.1.2019 taseessa kertynyttä ylijäämää 210 863,74 euroa. Vuoden 2019 talousarviossa tuloksen arvioidaan olevan hieman ylijäämäinen. Kuntalain edellyttämä tasapainottamisvelvoite ei siis vielä koske Kyyjärven kuntaa.

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kyyjärvi luokitellaan kriisikunnaksi, koska kunta alittaa valtioneuvoston asetuksen tunnustukset vuosilta 2017 ja 2018 kuntakonsernin tilinpäätösten mukaan taseen kertyneen alijäämän osalta. Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä toimet niiden turvaamiseksi. Valtionvarainministeriö on asettanut selvitystä varten arviointiryhmän, jonka työ suoritetaan tammikuun 2020 loppuun mennessä. Talouden tasapainottamisen keinoina kunkin osaston on tullut miettiä, miltä osin sen tuottamia palveluita voidaan karsia ja näin vähentää palvelutuotannon kustannuksia.

Talousarvion laadinta on ollut ennen näkemättömän haastavaa ja päättäjät ovatkin joutuneet tekemään kipeitä päätöksiä kuntamme talouden tervehtymiseksi ja itsenäisyyden säilyttämiseksi. Investointiohjelma pidetään minimissä ja suhteutetaan se kunnan talouden kantokykyyn. Kyyjärvellä on ollut erittäin korkea palvelujen laatu, josta joudumme nyt vähän tinkimään, mutta kuitenkin säilyttäen hyvän palvelutason.

Kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä tehostetaan. Kuntalaisia ja järjestöjä on tarkoitus aktivoida ja osallistaa erilaisiin ympäristön viihtyvyyteen sekä vapaa-aikaan ja kulttuuriin vaikuttaviin talkoisiin kuten siivous, raivaus, Kyyjärvi-päivän ohjelmaan, liikuntatapahtumiin jne. Hyvä palvelujen laatu, tavoitteellinen yhteistyö yritysten kanssa elinkeinojen kehittämiseksi ja aktiivinen viestintä ovat tulevan vuoden toiminnan kärkenä, jotta kunnassamme on sekä pitovoimaa että vetovoimaa.

Toimintaa on tehostettu myös organisaation sisäisillä tehtävien jaoilla ja toimintatapojen muutoksilla. Tulevienkin vuosien taloussuunnitelma vaatii jatkuvaa palvelujen muotoilua ja talouden tasapainottamista. Toimintasuunnitelman aikana on nähtävissä positiivista tuulta sekä Peuralinnan että Hallakankaan tuulivoimapuistossa, jotka näillä näkymin lähtisivät pyörimään jo vuoden 2022 aikana. Tuulivoimapuistot pyöriessään tuovat merkittävän piristysruiskeen kiinteistöveroihimme.

Suunnitelmakaudella on tarkoitus tervehtyä kunnan taloudellista asemaa ja pienentää kiinteistöriskiä. Käyttötarkoitukseltaan turhista kiinteistöistä on pyrittävä eroon. Harvaan asutulla alueella kiinteistöjen myynti on haastavaa ja siitä saattaa tullakin enemmän menoerä kuin tuloerä. Kunnan tulokseen vaikuttavat kiinteistöjen purkukustannusten lisäksi niistä purkamisen yhteydessä kirjattavat poistot.

Tulevaisuuden haasteena nähdään sosiaali- ja terveystalouden sekä eri kuntayhtymien nousevat kulut. Suurimpana riskinä on kuitenkin Keski-Suomen Verkkoholding Oy:n haastava taloudellinen tilanne, jonka takaajana Kyyjärven kunta on 2.3 miljoonalla eurolla. Keski-Suomen Valokuituverkolle etsitään aktiivisesti uutta sijoittajaa tai omistajaa.

Kunnan perustehtävä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Kestävän kehityksen mukaisesti toiminnassa on huomioitava ihminen, ympäristö ja talous. Toivotan meille kaikille menestystä tässä työssä. Vain keskustellen ja yhdessä voimme löytää kestävä pohjan viedä kuntaamme eteenpäin.

Kyyjärvellä 4.12.2019

Tiina Pelkonen

1.2 Kunnan väestö

Väestötilastot ovat olennaisia kunnan tulevaisuutta arvioitaessa. Työikäisen väestön eli potentiaalisten veronmaksajien määrä määrittelee hyvin pitkälle kunnan verotulojen kehityksen. Kokonaisasukasluvun muutoksilla on taas vaikutusta valtionosuuksiin, jotka ovat toinen keskeinen kunnan tulonlähde. Väestörakenteen sisällä keskeisenä tekijänä on huoltosuhde, joka kuvaa lasten ja vanhusten suhdetta työikäiseen väestöön.

Kyyjärven kunnan asukasluku vuoden 2018 lopussa oli 1343. Asukasluku on vuodessa vähentynyt 9 henkilöllä (-0,7 %), joka oli poikkeuksellisen vähän. Kuluvana vuonna asukasluku on vähentynyt jo 30 henkilöllä (30.9.2019) ja syntyvyys on ollut alhaisempaa kuin edellisenä vuonna.

Ennusteiden mukaan Kyyjärven lasten, nuorten ja työikäisten määrä vähenee ja ainoastaan vanhusväestö kasvaa. Syntyvyys on myös pienempää kuin kuolleisuus, joten asukasmäärä vähenee ja huoltosuhde kasvaa. Tämä tarkoittaa myös velan suhteellista lisääntymistä vuosittain asukasmäärän supistumiseen nähden ja työikäisten maksukyvyyn heikkenemistä. Huoltosuhde ennuste näyttää 95,9 %, joka kuvaa alle 15 vuotiaiden ja yli 65 vuotta täyttäneiden suhdetta työikäiseen 15-64-vuotiaaseen väestöön. Yli 65-vuotiaita on 34,2 % vuonna 2020 ja kymmenen vuoden päästä jo 42,9 %. Väestön ikääntyminen aiheuttaa väistämättä sosiaali- ja terveystalvutarpeiden kasvua.

KYYJÄRVI	Väestö 31.12. (ennuste 2019)	0-6 v	7-16 v	17-19 v	20-64 v	65-74 v	75-84 v	Yli 84 v	Yli 65 v	Yli 65 v osuus	Väestöllinen
		KPL	KPL	KPL	KPL	KPL	KPL	KPL	KPL	väestöstä	huoltosuhde
2020	1 304	83	141	38	596	250	139	57	446	34,2	95,9
2025	1 213	62	137	29	507	237	176	65	478	39,4	114,7
2030	1 131	60	100	36	450	221	191	73	485	42,9	121,8
2035	1 055	58	83	26	428	174	189	97	460	43,6	124,0
2040	992	56	79	20	416	134	181	106	421	42,4	119,5
Muutos, kpl	312	-27	-62	-18	-180	-116	42	49	-25		
Muutos, %	-23,9	-32,5	-44,0	-47,4	-30,2	-46,4	30,2	86,0	-5,6		

Alhainen syntyvyys ja väestön muuttoliike kasvukeskuksiin vaikeuttaa pienten kuntien tilannetta. Kuntastrategiaa ei voida rakentaa enää elinvoiman ja ns. "toivotaan parasta" -varaan. Realiteetit tulee tunnistaa, muttei silti saa vaipua synkkyyteen. Ihmiset voivat elää hyvää elämää, vaikkei kaikki lähipalvelut olisikaan kotiovella. Pyritään turvaamaan nykyisten kuntalaistemme palvelut ja pitämään heistä hyvää huolta. Tulevaisuuden toiveikkautta tulee pitää yllä ja muistaa, että me olemme itse kuntamme käveleviä käyntikortteja.

Väestömuutoksessa pitää muistaa meidän teolliset yrityksemme. Työllisten määrä tulee puolittumaan ja maahanmuuttoa on suosittava. Koko Suomenkin näkökulmasta vahvaa alue- ja rakennepoliittikkaa tarvitaan nyt jos koskaan, sillä suuri osa Suomen viennistä tehdään kasvukeskusten ulkopuolella.

1.3 Elinkeino toiminta

Kyyjärvellä on vireää yritystoimintaa ja kunta tunnetaan työpaikkaomavaraisuudestaan. Kyyjärveltä on löytynyt työpaikka myös lähialueen kuntien asukkaille. Vapaita omakotitontteja on tarjolla esimerkiksi järvimaisemassa Kotkanniemen kaava-alueella. Laadukkaat ja monipuoliset palvelut ovat työllistymismahdollisuuksien ohella tärkeitä väestökehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja uuden koulun viehätysvoimaa unohtamatta. Kyyjärvellä valokuituverkon peitto on huippuluokkaa ja mahdollistaa etätöiden tekemisen sekä tarinoiden ja tapahtumien lukemisen NopolaNews –verkkosivustolta.

Elinkeinoelämän kehittämisessä on huomioitava nykyisten yritysten toimintaedellytysten säilyttäminen ja kehittäminen sekä uusien yritysten sijoittumismahdollisuuksien parantaminen Kyyjärvelle. Elinkeinokoordinaattori tiedottaa aktiivisesti yrityksille tarjolla olevista kehittämispalveluista ja investointituista sekä auttaa näiden tukien hakemisessa. Elinkeinokoordinaattori tukee myös omistajan- sekä sukupolvenvaihdostilanteissa olevia yrityksiä, jotta mahdollisimman moni yritys löytäisi toiminnalleen jatkajan. Myös aloittavan yrittäjän neuvonta- ja tukipalvelut löytyvät kunnasta. Kyyjärven kunnan ja elinkeinoelämän vuoropuhelua kehitetään edelleen Kyyjärven yrittäjäyhdistyksen kanssa. Yhteisiä tilaisuuksia järjestetään yrittäjille ja yrittäjiksi aikoville sekä tehdään yrittäjäyhteyshenkilöistä yhdessä koulun ja eri yhdistystoimijoiden kanssa.

Kunnan imagon ja palvelurakenteen kannalta on myös tärkeää, että kunnan taholta edesautetaan kauppakeskus Paletin kehittämistä ja säilymistä Pohjoisen Keski-Suomen yhtenä merkittävimpänä kaupan keskittymänä. Kauppakeskus Paletti monipuolistaa Kyyjärven kunnan palvelutarjontaa ja mahdollistaa myös lukuisia työpaikkoja koko alueelle. Siksi on tärkeää, että kunta käyttää aktiivisesti omistajaohjauksaan Paletin kehittämisessä.

Kyyjärven kunta on aktiivinen toimija Pohjoisen Keski-Suomen seudullisessa yhteistyössä, ja kehittää sen avulla sekä oman kunnan että koko alueen elinvoimaisuutta. Kyyjärven ja sen lähialueen elinkeinoelämässä tapahtuneet positiiviset kehitysnäkymät heijastuvat myös kuntatalouteen yhteisöverojen kasvuna ja työllisyyden parantumisena.

Kunnan veturiyrityksellä Betsset Oy:llä on ilmennyt jatkuvaa osaavan työvoiman tarvetta. On tärkeää, että yritysten ja kunnan markkinointi kulkevat käsi kädessä ja tukevat toisiaan. Tästä elinvoiman vahvistamisen ja siitä viestimisen tarpeesta käynnistyy yli-maakunnallinen Työ etsii tekijäänsä –hanke. Yhteiseen hankkeeseen ovat Kyyjärven lisäksi sitoutuneet Perhon, Vimpelin, Lappajärven, Evijärven ja Soinin kunta sekä Alajärven kaupunki. Hankkeen avulla pyritään tuomaan alueen vahvuuksia esiin ja saamaan uusia asukkaita kuntiin ja työntekijöitä yrityksiin.

Yhtenä potentiaalisena työntekijä ryhmänä nähdään myönteisen oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat. Tämä näkemys antaa Kyyjärvelle mahdollisuuden kehittää väestörakennettaan positiivisempaan suuntaan ja samalla yritykset saisivat kaipaamaansa työvoimaa. Kyyjärven kaltainen kunta, jossa yhteisöllisyys on itsestäänselvyys omaa hyvät mahdollisuudet selvittää myös tulevaisuuden kuntana, jossa sen asukkailla on hyvä ja turvallista asua ja elää.

2 Kyyjärven kuntastrategia

Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kyyjärvi Kuntastrategia 2030

Kyyjärven pienessä kylässä asuu ONNI ja vahva ME-henki. Kodikas elinympäristö sekä kaunis rantamaisema luovat kaiken ikäisille viihtyisän asuinpaikan ja vierailukohteen.

Missio

Onni on kylässä

Pieni, mutta elinvoimainen kunta, joka tarjoaa asukkaalleen tasokkaat palvelut, viihtyisän ja luonnonläheisen asuin ympäristön ihmisen eri elämänvaiheissa

Visio

Pieni kylä - suuri sydän

Kyyjärvi on Suomenselän parhaan työssäkäyntialueen halutuin, kasvava ja elämää sykkivä onnellisten ihmisten viihtyisä asuinpaikka. Kunta on lisääntyvien monipuolisten yritysten houkutteleva ja kilpailukykyinen toiminta-ympäristö ja yhteistyökumppani.

KUNTANA HALUAMME OLLA

Yhteistyötahtoinen ja –kykyinen

Kyyjärvi tekee aktiivisesti kaikkia osapuolia hyödyttävää hyvää yhteistyössä kaikkien kanssa. Kyyjärvi on luotettava, yhteistyötahtoinen ja –kykyinen kumppani. Kunnassa vallitsee vahva ME-henki, joka tukee niin kunnan sisäistä kuin ulkoista yhteistoimintaa sekä päätöksentekoa.

Joustava ja uusiutumiskykyinen

Kyyjärvi on joustava ja uusiutuva kunta. Kehitämme ja uudistamme toimintaa notkeasti kulloistenkin tarpeiden mukaisesti. Asioita arvioidaan ja järjestetään joustavasti nykyisillä ja uusilla toimintatavoilla. Kunta tekee aktiivisesti uusia ja luovia avauksia.

Kustannustehokas ja yrittäjämäinen

Kyyjärvellä toiminta on yrittäjämäistä ja kustannustehokasta. Kunnan järjestämät palvelut kuntalaisille ja muille sidosryhmille ovat laadukkaita ja tuloksekkaita. Yritteliäs asenne heijastuu kunnan toiminnassa ja kehittämisessä. Katsotaan koko kunnan etua.

Kodikas ja turvallinen

Kyyjärven pienessä kylässä asuu onni. Kyyjärvi on sopivan kokoinen kunta asua, olla ja elää. Kodikkuus, turvallisuus elinympäristö sekä vesitöt ja kaunis rantamaisema luovat kunnasta kaiken ikäisille viihtyisän asuinpaikan ja vierailukohteen.

SWOT-analyysi

Vahvuudet

- Turvallinen asuin ympäristö järven äärellä
- Sijainti valtateiden risteyksessä
- Tietoliikenneyhdytykset
- Hyvät kunnalliset ja yksityiset palvelut
- Hyvät puitteet yhdistys- ja harrastustoiminnalle
- Hyvä työllisyys ja työpaikkaomavaraisuus
- Menestyvät yritykset
- Avoin ja yhteistyöhenkinen kuntakuva
- Päätöksentekokulttuuri
- Asenneilmapiiri ja suvaitsevaisuus
- Tunnettuus

Uhat

- Valtioavallan linjaukset
- Kapea elinkeinorakenne, riippuvuus yhdestä suuresta työllistäjästä
- Yrittäjien ikääntyminen
- Liikenneväylien kunnossapito
- Seutukunta- ja lähialueyhteistyön hiipuminen
- Toisen asteen koulutustarjonta
- Sote- ja maakuntaudistus

Heikkoudet

- Talouden kehitys
- Väestörakenne ja –kehitys
- Osaavan työvoiman saanti
- Kolmannen sektorin hiipuminen
- Kuntakeskuksen yleisilme
- Elinkeinojen kehittämistoiminta
- Kunta- ja tonttimarkkinointi

Mahdollisuudet

- Sijainnin hyödyntäminen
- Etätöiden mahdollisuuden puitteet
- Tunnetut yritykset ja yrittäjähenkisyys (lukuisat pienyritykset)
- Palvelut (esim. Paletti)
- Sote- ja maakuntaudistus
- Muutto- ja asumishoukuttimet mm. rantatontit
- Sukupolven vaihdokset
- EU:n rakennerahastot (EAKR ja ESR)

3 Tavoitteet

Kyyjärven kunnan toiminnan keskiössä ovat kyyjärviset. Kuntalaisten turvallisuus, hyvinvointi ja työssäkäyntiedellytykset ovat lähtökohtana kehittämistyölle. Kuntaa kehitetään siten, että siellä on hyvä asua ja sinne on mukava tulla.

Kyyjärven vetovoimaisuuden lisäämiseksi kunnan tulee huolehtia erityisesti asuinedellytysten kehittämisestä ja edistää työpaikkojen säilymistä.

Kyyjärven tavoitteena on nyt ja tulevaisuudessa olla haluttu asuinpaikka, jossa asukkailla on työtä, hyvät peruspalvelut ja turvallinen ympäristö.

Kunta vahvistaa yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemisen kulttuuria yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

3.1 Hallinto- osasto

Kyyjärven hallinto-osasto muodostuu kunnan yleishallinnosta, elinkeinopalveluista ja maaseutupalveluista. Maaseutuhallinnon palvelut hankitaan yhteistoiminta-alueelta. Elinkeinopalvelut järjestetään yhteistyössä Kannonkosken kunnan kanssa. Hallinto-osaston toimenpiteillä kehitetään kunnan elinvoimaa, sisäistä palvelua ja hyvää henkilöstöhallintoa. Tavoitteena on tasata henkilöstön työkuormaa, ohjata resursseja oikeisiin kohtiin ja lisätä työssä viihtymistä.

3.2 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestävät Saarijärven, Karstula, Kivijärven, Kannonkosken ja Kyyjärven kuntien muodostama SoTe-kuntayhtymä. Palvelujen tuottajana toimii perusturvallielaitos Saarikka. Kyyjärven kunnalla on edustajansa kuntayhtymän eri luottamustehtävissä. Heidän kautta ylläpidetään aktiivista keskustelu- ja arviointikulttuuria kunnan ja palvelun tuottajan kanssa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta ja laadusta. Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitykseen ja palvelujen saatavuuteen kiinnitetään vuoden 2020 aikana erityistä huomiota.

3.3 Sivistysosasto

Sivistysosaston toiminta on keskittynyt Nopolan koulukeskukseen, missä samoissa tiloissa on sekä varhaiskasvatus että perusopetus. Sivistysosasto tekee yhteistyötä kuntien ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Laadukkaat palvelut nähdään tärkeänä kunnan vetovoimaisuuteen vaikuttavana tekijänä.

3.4 Tekninen osasto

Teknisen osaston alaisuudessa on kunnossapito-, siivous- ja ateriapalvelu sekä tekninen päivystys ja kiinteistön hoito. Toiminnan pyörittäminen edellyttää riittävää määrää ammattitaitoisia ja motivoitunutta henkilöstöä. Kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuskanta pidetään kunnossa huomioiden terveellisyyden ja energiatalouden näkökohdat.

4 Kuntakonserniin kuuluville yhtiöille asetetut tavoitteet

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnasta ja sen määräysvallassa olevista yhteisöistä muodostuvaa kokonaisuutta. Kyyjärven kuntakonserniin kuuluvia tytäryhteisöjä ovat

Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy, Kiinteistö Oy Kyyjärven Liikekeskus, Kyyjärven Paletti Oy ja Kyyjärven Lämpö Oy.

Kyyjärven kunta on lisäksi jäsenenä Keski-Suomen Sairaanhoidopiirissä, SoTe-kuntayhtymässä, Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymässä ja Keski-Suomen liitossa.

Kunnalla, kuten muillakin osakkeenomistajilla on osakkeisiinsa liittyen oikeus käyttää äänioikeutta yhtiökokouksissa. Osakkeenomistaja käyttää osakeyhtiön ylintä päätösvaltaa delegoimalla sen eli omistajana kunta vaikuttaa yhtiön toimintaan sitovasti vain yhtiökokouksessa. Sama koskee myös kuntayhtymiä. Edustajiksi yhtiön toimielimiin tulee valita yhtiöiden toimintaa omalla ammattiosaamisella vahvistavia henkilöitä.

Kuntakonsernin toimintaperiaatteet ja yleiset tavoitteet on määritelty kunnan konserniohjeessa ja konserniohjeen toteuttamista valvoo ja edustajia ohjeistaa kunnanhallitus. Kunnan edustajien on huolehdittava, että kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt toteuttavat omalta osaltaan kunnan tavoitteiden toteutumista ja edustajat raportoivat kunnanhallitukselle säännöllisesti yhteisöidensä toiminnasta.

4.1 Kyyjärven Liikekeskus Oy

Toiminta-ajatus

Yhtiö omistaa Kyyjärven Tuliharjuntien varrella olevan liikekeskusrakennuksen ja huolehtii kiinteistön isännöinnistä ja kunnossapidosta.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön tavoitteena on parantaa ja vahvistaa yritystoiminnan kilpailukykyisiä toimintaedellytyksiä ja ympäristön viihtyisyyttä kiinnittämällä huomiota erityisesti liikekeskuksen ulkoalueiden hoitoon ja rakennuksen kuntoon sekä energiansäästöön.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Mittari	Tavoitetaso
Ulkoalueiden hoito	- vuokralaisten palaute	- ulkoalueet siistit ja hoidetut

Taloussuunnitelma 2020 – 2022

Liikekeskuksessa olevien tilojen käytöstä päättävät omistajat, kunnan omistamien tilojen osalta kunnanjohtaja. Yhtiön tavoitteena on omilla toimillaan tukea tiloissa harjoitettua yritystoimintaa. Yhtiö pyrkii toiminnallaan pitämään vuokratilat vuokrattuina.

4.2 Kyyjärven Paletti Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Paletti Oy omistaa ja hallinnoi kauppakeskus Paletin kiinteistöä, huolehtii kauppakeskuksen asiakkaiden viihtyisyydestä ja kauppakeskuksessa toimivien kauppioiden toimintaedellytyksistä.

Kehittämistavoitteet

Kauppakeskuksen näkyvyyttä on parannettu yhteistyössä kauppiasyhdistyksen kanssa ja se työ tulee jatkumaan myös vuonna 2020. Kunnan taholta kauppakeskuksen kehittämistä tuetaan myös erilaisten tapahtumien ohjaamista kauppakeskuksen ympäris-

töön. Heinäkuussa järjestettävät markkinat ovat keskeisimpiä tapahtumia, joilla elävöitetään Kauppakeskus Paletin toimintaa. Uutuutena vuodelle 2020 suunnitellaan kesätori toimintaa pihapiirin telttaan ja pellolle.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Mittari	Tavoitetaso
Kauppakeskuksen kehittäminen	Tapahtumien määrä	Yhteistyö kunnan elinkeinotoimen ja Paletin kauppiaasyhdistyksen välillä on tiivistä ja toimivaa.

Taloussuunnitelma 2020- 2022

Suunnitelmakauden aikana yhtiössä toteutetaan kiinteistön kuntoarviointi. Yhtiö osallistuu tiiviisti valtateiden risteysalueen kehittämiseen ja edistää kauppakeskus Paletin kehittämistä kunnan johdolla ja yhteistyössä Osuuskauppa Keskimaan sekä Paletin kauppiaasyhdistyksen kanssa.

4.3 Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Vuokra-Asunnot Oy omistaa ja hallinnoi kunnan vuokra-asuntoja ja vastaa omistamiensa kiinteistöjen isännöinnistä ja asuntojen vuokrauksesta.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön omistamien vuokra-asuntojen kunto ja asuinviihtyvyys turvataan suorittamalla yhtiön omistamissa rivitaloissa ja asunnoissa vuosittain korjauksia talousraamien puitteissa. Peruskorjauksia suunniteltaessa arvioidaan tulevaisuuden asuntojen määrän ja laadun tarve. Vuokra-asuntojen kiinteistömassaa ja suurehkoa lainamäärää on tarkoitus vähentää asuntoja myymällä ja purkamalla.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Vuokrataso	Kattaa yhtiön pääomien ja käytön hoidosta sekä korjausvelasta vastaavat kustannukset	€ / m ²
Huoneistojen korjaukset	Korjaukset toteutetaan suunnitellusti ja kulloinkin yhtiön taloustilanteen antamassa laajuudessa.	Viihtyvyys

Taloussuunnitelma 2020 -2022

Huoneistoissa toteutetaan peruskorjauksia suunnitellusti. Yhtiön hallinnassa olevien asuntojen vuokratasoa tarkistetaan pääoma-, korjaus- ja käyttövastiketta vastaavaksi.

4.4 Kyyjärven Lämpö Oy

Toiminta-ajatus

Kyyjärven Lämpö Oy omistaa ja hallinnoi Seiväsahon lämpölaitoksen ja kunnan alueella olevan kaukolämpöverkoston. Yhtiön pääasiallisena toimialana on kaukolämmön tuotanto ja jakelu.

Kehittämistavoitteet

Yhtiön tavoitteena on tuottaa sekä kunnan että yksityisiin kiinteistöihin kaukolämpöä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Lämmön hinta	Kattaa verkoston ja laitteiston kunnossapidosta ja huollosta aiheutuvat kustannukset ja kattaa vieraan pääoman kulut.	€/MWh

Taloussuunnitelma 2021 - 2022

Suunnitelmakauden aikana yhtiö pyrkii laajentamaan lämpöverkostoa, jonka avulla pystytään lisäämään asiakkaiden määrää. Myös varavoimajärjestelmää pyritään kehittämään.

5 Kyyjärven kunnan talous 2020

5.1 Tulossuunnitelma

Kunnan verotulot vuonna 2020 näyttävät ennusteen mukaan lisääntyvän 1,7 %. Valtionosuudet tulevat Kyyjärven kunnan osalta nousemaan 12,4.

Vuoden 2020 talousarviossa tilikauden tuloksen arvioidaan muodostuvan 127 867 euroa ylijäämäiseksi.

Vuoden 2020 aikana käyttötaloutta seurataan kuukausiraporttien avulla johtoryhmässä tarkasti, ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet niiden perusteella. Investointien nettomäärä vuonna 2020 on 75 500 euroa.

5.1.1 Toimintatulot

Talousarviossa toimintatuottojen on arvioitu kasvavan vuoden 2019 talousarvion tasosta yhteensä 103 262 euroa (4,8%). Tuloarvio vuodelle 2020 on 2 254 746 euroa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty käyttötalouden tulot osastoittain ja erikseen sos.- ja terveystaloudet.

Toimintatulot

		TP2018	TA2019	TA2020
Hallinto-osasto	ulkoiset	493 485	244 500	279 832
	sisäiset	171 454	0	10 220
	yhteensä	664 939	244 500	290 052
Sosiaali- ja terveystoimet	ulkoiset	0	0	63 500
	sisäiset	0	0	0
	yhteensä	0	0	63 500
Sivistysosasto	ulkoiset	132 624	108 520	210 150
	sisäiset	0	0	0
	yhteensä	132 624	108 520	210 150
Tekninen osasto	ulkoiset	895 898	1 063 144	957 859
	sisäiset	600 455	735 320	733 185
	yhteensä	1 496 353	1 798 464	1 691 044
Toimintatuotot yhteensä	ulkoiset	1 522 007	1 416 164	1 511 341
	sisäiset	778 670	735 320	743 405
	yhteensä	2 300 677	2 151 484	2 254 746

5.1.2 Toimintamenot

Toimintamenojen on arvioitu lisääntyvän kokonaisuudessaan 21 873 euroa (0,2 %) vuoden 2019 alkuperäisen talousarvion tasosta. Menoarvio vuodelle 2020 on 11 213 065 euroa.

Seuraavassa taulukossa on esitetty toimintamenot osastoittain ja erikseen sos.- ja terveystoimet.

Toimintamenot

		TP2018	TA2019	TA2020
Hallinto-osasto	ulkoiset	1 229 561	880 085	861 396
	sisäiset	45 333	6 700	1 700
	yhteensä	1 274 894	886 785	863 096
Sosiaali- ja terveystoimet	ulkoiset	5 873 432	5 950 665	6 207 724
	sisäiset	1 186	4 200	11 520
	yhteensä	5 874 618	5 954 865	6 219 244
Sivistysosasto	ulkoiset	2 250 459	2 253 340	2 116 401
	sisäiset	418 811	396 090	412 480
	yhteensä	2 669 270	2 649 430	2 528 881
Tekninen osasto	ulkoiset	1 086 792	1 371 755	1 284 139
	sisäiset	286 342	328 330	317 705
	yhteensä	1 373 134	1 700 085	1 601 844
Toimintamenot yhteensä	ulkoiset	10 440 244	10 455 845	10 469 660
	sisäiset	751 672	735 320	743 405
	yhteensä	11 191 916	11 191 165	11 213 065

5.1.3 Henkilöstömenot

Henkilöstökulut ovat 2 423 482 euroa (-4,8 %).

5.1.4 Toimintakate

Vuoden 2020 talousarviossa toimintakatteeksi on arvioitu -8 958 319 euroa. Käyttötalouden nettomenot supistuivat vuoden 2019 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 0,9 prosenttia eli 81 362 euroa.

5.1.5 Verotulot ja valtionosuudet

Kyyjärven kunnan verotulojen arvioidaan nousevan 1,7 prosentilla eli 79 000 eurolla vuoden 2019 talousarvioon verrattuna ja olevan 4,7 milj. €. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 3 504 000 euroa, yhteisöverotuloja 753 000 euroa ja kiinteistöverotuloja 441 000 euroa.

Kyyjärven kunnan vuonna 2020 saamien valtionosuuksien arvioidaan nousevan 12,4 % eli 506 391 euroa vuoden 2019 talousarvion tasosta ollen 4 582 691 euroa.

Arviot perustuvat kuntaliitolta saatuihin tietoihin.

5.1.6 Rahoitustulot ja – menot

Rahoitustulojen ja menojen arvioidaan olevan yhteensä 192 300 euroa. Sijoitustuottoja arvioidaan saatavan n. 200 000 €.

5.1.7 Vuosikate

Vuosikate on arviossa 514 672 euroa ylijäämäinen.

5.1.8 Poistot

Poistojen määrää on arviossa 386 805 euroa.

5.1.9 Tilikauden tulos

Vuoden 2020 talousarvion mukaan tilikaudelta kertyy ylijäämää 127 867 euroa.

5.2 Rahoitussuunnitelma

5.2.1 Käyttöomaisuusinvestoinnit

Käyttöomaisuusinvestointien nettomenot ovat yhteensä 75 500 euroa. Merkittävimpiä vuodelle 2020 suunniteltuja investointeja ovat koulun pihan asfaltointi, arkistohuoneen siirto, vesilaitoksen ilmalämpöpumppujen hankinta ja Touhulan alakerran tilojen suunnittelu opetuskäyttöön.

Vuonna 2020 arvioidaan lyhennettävien talousarviolainojen yhteensä 450 000 euroa Kunnan lainakannan arvioidaan 31.12.2020 olevan n. 10 226 600 € (7 603 €/as).

5.2.2 Kassavarojen muutokset

Talousarvion mukainen varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta on 439 172 euroa.

6 Kyyjärven kunnan taloussuunnitelma 2020 – 2022

6.1 Tulossuunnitelma 2020–2022

Tulossuunnitelmassa vuosien 2020 – 2022 toimintatulot ja -menot on arvioitu käytettävissä olevien tietojen perusteella. Tulevaisuudessa tuottavuutta on pystyttävä nostamaan ja palvelurakenteita uudistamaan, mikäli kuntalaisten hyvinvointi halutaan edelleen turvata nykytasolla. Tulossuunnitelma on suunnitelmavuosien 2021- 2022 osalta suuntaa antava eikä sitä ole yksityiskohtaisesti tasapainotettu.

	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022
Toimintatulot	2 151 484	2 254 746	2 270 000	2 270 000
Toimintameno	-11 191 165	-11 213 065	-11 250 000	-11 300 000
Toimintakate	-9 039 681	-8 958 319	-8 980 000	-9 030 000
Verotulot	4 619 000	4 698 000	4 874 000	5 202 000
Kunnallisvero	3 567 000	3 504 000	3 645 000	3 721 000
Kiinteistövero	382 000	441 000	441 000	666 000
Yhteisövero	670 000	753 000	788 000	815 000
Valtionosuudet	4 076 300	4 582 691	4 656 000	4 832 000
Rahdot ja -menot yht.	192 300	192 300	200 000	200 000
Vuosikate	-152 081	514 672	750 000	1 204 000
Poistot ja arvonalentumiset				
Summitelman muk. poistot	-427 497	-386 805	-356 000	-321 000
Arvonalentumiset				
Satunn. tulot ja -menot yht.	0	0	0	0
Tilikaudentulos	-579 578	127 867	394 000	883 000

7.2 Rahoitussuunnitelma 2020 – 2022

Rahoitussuunnitelma perustuu edellä esitettyyn tulossuunnitelmaan.

RAHOITUSLASKELMA VUODELLE 2020

	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	-152 081	514 672	750 000	1 204 000
Satunnaiset erät	0	0		
Tulorahoituksen kor.erät	0			
- käyttöom. myyntivoitot				
- käyttöom. myyntitappiot				
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-123 100	-75 500	-81 500	-102 500
Rahoitusosuudet inv.menoihin	0	0		
Pys.vast. hyöd.luovutustulot				
Toiminnan ja inv. rahavirta	-275 181	439 172	668 500	1 101 500
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys				
Antolainasaamisten väh	43 850	42 850	42 850	42 850
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0	0
Pitkäaikaisten lainojen väh	-140 000	-100 000	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	400 000	-350 000	-300 000	-300 000
Oman pääoman muutokset				
Vaikutus maksuvalmiuteen	28 669	32 022	411 350	844 350

7 Talousarvion sitovuus

Kunnanvaltuuston alaisten toimielinten on noudatettava kunnanvaltuuston hyväksymää talousarviota vuonna 2020.

Kilpailuttamalla on pyrittävä kokonaistaloudellisesti edullisimpiin ratkaisuihin kaikilla niillä toiminnan ja hankinnan aloilla, missä se suinkin on mahdollista. Kunnan hankinnoista on lähtökohtaisesti hyvissä ajoin ennen hankintojen suorittamista ilmoitettava kunnan www-sivuilla kohdassa kunnan hankinnat. Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja sen täytäntöönpanoa tarkentavia kunnan omia ohjeita.

Yksityiskohtaisemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta ja seurannasta antaa kunnanhallitus.

Vakinaisten työ- ja virkasuhteiden täyttö tehdään vain kunnanhallituksen luvalla. Kunnanhallituksella on oikeus antaa tarkempia määräyksiä myös talousarvion sitovuudesta sekä minkä tahansa määrärahan käytöstä kesken vuotta.

Talousarvion ja -suunnitelman sitovuudesta ja käytöstä noudatetaan seuraavia periaatteita:

1. Talousarvion tulosalueen **nettomenojen** yhteismäärää ei saa ylittää ilman kunnanvaltuuston lupaa eikä käyttää muuhun kuin kyseisen tulosalueen menoihin.
2. Kukin osasto ja asianomainen tilivelvollinen viranhaltija ovat vastuussa tulosalueen **nettomenoista**. Tulosalueiden on huolehdittava kustannustason nousun seuraamisesta ja tulojen ajallaan kertymisestä.

Edellä kohdissa 1 ja 2 määriteltyjä sitovuusrajoja laskettaessa ei oteta huomioon laskennallisia eriä (poistot, vyörytyserät ja ostojen alv.)

3. Henkilöstökuluihin varatut määrärahat ovat sitovia siten, että henkilöstökululle ei voida kattaa muita menoja eikä vastaavasti siirtää määrärahoja muilta tileiltä henkilöstömenojen katteeksi.
4. Määrärahoihin liittyvät päätökset (lisäykset, vähennykset ja tulosalueen sisällä tapahtuvat siirrot) on tehtävä etukäteen, sillä organisaatiotasolla, jolle päätösvalta asiassa kuuluu. Muutoksista tulee antaa välittömästi tieto kirjanpitoon.
5. Talousarvioon sisältyvät investoinnit ovat erillisessä investointiohjelmassa 2018-2020. Suunnitelmavuosien osalta investointiohjelma tarkentuu kunkin vuoden talousarviossa.
6. Lautakuntien tulee vahvistaa käyttösuunnitelmat hyväksytyin talousarvion mukaiseksi tavoitteiden ja määrärahojen osalta. Lautakunnille tulee antaa vähintään neljännesvuosittain talous- ja toimintakatsaus kuluvasta vuodesta. Raportit talousarvion toteutumisesta annetaan kunnanvaltuustolle vähintään tilanteista 31.3. ja 30.6. sekä 30.9.

Tulojen kertymistä tulee seurata samanaikaisesti menojen seurannan kanssa.

8 KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötaloulososassa esitetään tulosaluekohtaiset tavoitteet ja talousarvion määrärahat.

Talousarvion määrärahat

Käyttötalous yhteensä			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	1 522 007	1 416 164	1 511 341
Toimintamenot	10 413 246	10 455 845	10 469 660
Toimintakate	-8 891 239	-9 039 681	-8 958 319
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	2 300 677	2 151 484	2 254 746
Toimintamenot	11 191 916	11 191 165	11 213 065
Toimintakate	-8 891 239	-9 039 681	-8 958 319
Muutos-% edell.vuoteen		1,67	-0,90
Poistot	469 675	427 497	386 805

8.1 Hallinto-osasto

Hallinto-osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosityksiköistä;

- Yleishallinto (Kunnanhallitus, Tarkastuslautakunta, Vaalit ja Keskustoimisto)
- Elinkeinopalvelut
- Maaseutupalvelut

Talousarvion määrärahat

Hallinto-osasto			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	302 194	244 500	279 832
Toimintamenot	888 770	880 085	861 396
Toimintakate	-586 576	-635 585	-581 564
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	302 194	244 500	290 052
Toimintamenot	916 423	886 785	863 096
Toimintakate	-614 229	-642 285	-573 044
Muutos-% edell.vuoteen		4,57	-10,78
Poistot	61 324	35 607	40 274

8.1.1 Yleishallinto

Yleishallinnon toiminta-ajatus

Yleishallinto tulosalueena vastaa hallinnon toimivuudesta.

Kunnanhallituksella tulosityksikkönä on vastuulla kunnan hallinnon lisäksi taloudenpito, kunnanvaltuuston päätösten valmistelu, täytäntöönpano sekä valvonta.

Keskustoimistossa valmistellaan ja pannaan täytäntöön kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätökset. Keskustoimisto vastaa myös yleisestä tiedottamisesta, toimistopalveluista sekä kokonaismarkkinoinnista.

Talousarvion määrärahat

Yleishallinto			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	44 084	19 700	14 800
Toimintamenot	531 832	532 585	527 625
Toimintakate	-487 748	-512 885	-512 825
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	44 084	19 700	14 800
Toimintamenot	552 327	537 585	527 625
Toimintakate	-508 243	-517 885	-512 825
Muutos-% edell.vuoteen		1,90	-0,98
Poistot	39 386	11 025	10 709

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Arkistohallinta	Arkistohallinnan ajantasaistamista jatketaan	Uusi arkisto terveysaseman tiloihin.
Talouden seuranta	Raportointi ajan tasalla	Osavuosikatsaukset neljännesvuosittain
Tiedottaminen ja kunta-markkinointi	Aktiivinen ja oma-aloitteinen tiedottaminen päätöksistä ja tapahtumista	-Some-kanavat mm. Facebook
Yhteistoiminta-alueiden toimivuus	Kustannustehokkuus	Kustannuskehitys
Tuottavuuden parantaminen	Yhteisiä resursseja ja henkilöstön kehittämistoimenpiteitä naapurikuntien kanssa. Uuden tekniikan ja sovellusten tehokas hyödyntäminen.	-Kustannuskehitys -Koulutuksiin/tilaisuuksiin osallistujien määrä
Tietosuojavastaava	Tietoturvavastaavapalveluiden osto	Sopimus JokICT

Yleishallinnon kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020–2022

- kuntalaiset saavat kunnantoimistosta laadukasta palvelua
- tiedottaminen on avointa ja aktiivista
- yhteistyötä lähialueen kuntien kanssa tiivistetään
- palvelujen tuottamistapaa tarkastellaan jatkuvasti ja päivitetään tarvittaessa.
- uutta tekniikkaa hyödynnetään tiedottamisessa ja asiakirjojen toimittamisessa
- kustannustehokkuutta haetaan toimintojen uudistamisella ja osaamisen varmistamisella.
- TYKY-toiminnan sisältöä kehitetään ja tarjontaa laajennetaan.
- henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut.

8.1.2 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalvelujen toiminta-ajatus

Elinkeinopalveluiden toiminta-ajatuksena on tukea työllisyyttä ja liiketoiminnan kehittymistä.

Kyyjärven kunta ostaa Kannonkoskelta elinkeinokoordinaattorin palvelua kaksi päivää viikossa ja Oiva Työltä työllisyyskoordinaattorin palvelua yksi päivä viikossa. Oiva Työ varmistaa työvoiman saatavuuden ja tekee ennaltaehkäisevää työtä asukkaidemme työttömyyden vähentämiseksi.

Talousarvion määrärahat

Elinkeinopalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	258 109	224 800	265 032
Toimintamenot	332 447	319 185	304 986
Toimintakate	-74 338	-94 385	-39 954
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	258 109	224 800	275 252
Toimintamenot	338 458	320 035	305 836
Toimintakate	-80 349	-95 235	-30 584
Muutos-% edell. vuoteen		18,53	-67,89
Poistot	45 147	24 582	29 565

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite / toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
<i>Elinkeinopalvelut näkyvät suunnitelmallisesti kunnan viestinnässä.</i>	<i>Elinkeinopalveluilla on oma viestintästrategia.</i>	<i>Yrittäjämtyönteisyyden edistäminen ja positiivisten asioiden esiin nostaminen eri medioissa.</i>
<i>Elinkeinoyhteistyön vahvistaminen alueen lähikuntien kanssa.</i>	<i>Osallistuminen aktiivisesti seudulliseen kehittämistyöhön maakunnallisesti ja yli- maakunnallisesti.</i>	<i>Osallistuminen seutukop- lan ja hankkeiden ohjaus- ryhmien työskentelyyn. Tapahtumien määrä.</i>
<i>Yritysrahoituksen käytön edistäminen yritysten eri</i>	<i>Tiedotus ja neuvonta eri yri- tysrahoitusmuodoista.</i>	<i>Haettujen ja myönnettyjen yritysrahoitusten määrä.</i>

<i>kehitysvaiheissa.</i>		
<i>Paletin tunnettuuden ja suosion kasvattaminen, liiketoiminnan kehittäminen.</i>	<i>Tapahtumakoordinoinnin edistäminen Paletin Kaupakeskuksen yhteydessä.</i>	<i>Kävijämäärän kasvu, Paletin yrittäjien menestyminen.</i>
<i>Kolmannen ja neljännen sektorin aktivoiminen omatoimiseen tapahtumatuotantoon.</i>	<i>Monipuolinen tapahtumatarjonta ympäri vuoden kaiken ikäisille.</i>	<i>Tapahtumien lukumäärä. Tapahtumissa kävijöiden määrä.</i>
<i>Työttömyyden aleneminen ja työttömien työnhakijoiden aktivointiasteen nosto.</i>	<i>Työllistymistä ja aktivointiasteen nostoa edistävien toimien tekeminen yhdessä työllisyshanketoimijoiden kanssa.</i>	<i>Vähenevä työttömyys ja kasvava aktivointiaste.</i>
<i>Yritysten työvoiman saatavuuden edistäminen.</i>	<i>Tiedottaminen työlupien hakuprosessista ja niissä avustaminen, hanketyöhön osallistuminen, tiivis yhteistyö TE-hallinnon kanssa.</i>	<i>Haettujen työlupien määrä, välitetyt työkokeilupaiikat, palkkatukipaikat ja työpaikat. Yhteiset hankkeet TE-hallinnon kanssa.</i>
<i>Sujuvat sukupolven- ja omistajanvaihdokset.</i>	<i>Sukupolvenvaihdos- ja omistajanvaihdostilanteissa tukeminen.</i>	<i>Tehtyjen sukupolvenvaihdosten ja yritysten omistajavaihdosten määrä.</i>
<i>Hankkeiden avulla elinvoimaa kuntaan.</i>	<i>Yhdistysten yms. toimijoiden tiedotus yleishyödyllisten kehittämishankkeiden rahoituksesta.</i>	<i>Toteutettujen hankkeiden määrä/euromäärä.</i>

Elinkeinopalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 – 2022

Elinkeinopalveluiden tavoitteena on kehittää toimintaympäristöä ja tukea alueemme yritysten kasvua. Luoda ja edesauttaa yritysmuotoisen kuntaimagoamme kehittymistä. Elinkeinopalveluista ja positiivisista uutisista tiedotetaan eri kanavissa sekä tavaan yrittäjiä aktiivisesti.

Yritysten kehittämiseen ja rahoitukseen hyödynnetään erilaisia julkisia palveluita ja rahoitusmuotoja. Näistä tiedotetaan aktiivisesti ja autetaan yrittäjiä löytämään parhaiten heille sopivat palvelut ja rahoitusmuodot. Erilaisilla hankkeilla tulee voida kanavoida kunnan ja maakunnan ulkopuolelta tulevaa rahoitusta yritysten kehittämiseen ja sitä kautta kunnan, yritysten ja kuntalaisten hyvinvointiin. Erityisesti panostetaan Maaseuturahaston tarjoamien rahoitusvaihtoehtojen ja ELY-keskuksen yritysten kehittämispalveluiden hyödyntämiseen.

Kyyjärven tapahtumatarjontaa monipuolistetaan aktivoimalla eri järjestöjä tapahtumatuotantoon sekä entistä tiiviimpään keskinäiseen yhteistyöhön tapahtumien järjestämisessä. Paletin ympäristöä hyödynnetään edelleen erilaisissa tapahtumatuotannossa, kuten kesätorilla.

Koulutus- ja infotilaisuuksia toteutetaan yhdessä kunnan rahoittamien hankkeiden kanssa. Työvoiman saatavuuden edesauttamiseksi panostetaan työttömien palveluiden parantamiseen sekä aktivointiasteen nostamiseen. Ulkomaalaistaustaisten henkilöiden työssäkäyntiä mahdollistetaan avustamalla esim. työlupien hankinnassa. Oiva Työ toimii sekä vuokratyövoiman välittäjänä että rekrytointiprosessien toteuttajana ja pystyy näin palvelemaan yrityksiä erilaisissa henkilöstön kehittämiseen liittyvissä asioissa.

8.1.3 Maaseutupalvelut

Maaseutupalvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella, jossa isäntäkuntana toimii Pihtipudas.

Talousarvion määrärahat

Maaseutupalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	24 490	28 315	28 785
Toimintakate	-24 490	-28 315	-28 785
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	25 636	29 165	29 635
Toimintakate	-25 636	-29 165	-29 635
Muutos-% edell. vuoteen		-13,77	1,61
Poistot	0	0	0

8.1.4 Sosiaali - ja terveystaloudet

Talousarvion määrärahat

Sosiaali- ja terveystaloudet yhteensä			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	0	0	63 500
Toimintamenot	5 873 433	5 950 665	6 207 724
Toimintakate	-5 873 433	-5 950 665	-6 144 224
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	0	0	63 500
Toimintamenot	5 874 619	5 954 865	6 219 244
Toimintakate	-5 874 619	-5 954 865	-6 155 744
Muutos-%		1,4	3,4
Poistot			

Sosiaali- ja terveystalouksien kokonaismenoista on Soten kuntayhtymälle maksettavia maksuosuuksia 5 744 637 euroa, työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 000 euroa, eläkevakuumaksuja 81 657 euroa, ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintaosuuksia 81 235 euroa, veteraanien virkistystoimintaan, ruokailuihin ja siivouspalveluihin 4 700 euroa, vanhusneuvoston kuluihin 1 200 euroa, koulukuraattori ja -psykologikustannuksiin 28 700 euroa, työpaja- ja veloitetyöllistämistoimintaan 88 500 euroa.

Sosiaali- ja terveystaloudet järjestää Saarikka-kuntayhtymä. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi, ja Saarijärven kaupunki. Kuntayhtymä järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki kuntien järjestettäväksi säädetyt ja kuntien kuntayhtymän järjestettäväksi antamat sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut. Ympäristöterveydenhuolto mukaan lukien eläinlääkintähuolto

siirtyivät ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen hoidettavaksi 1.1.2013 alkaen.

SOTE kuntayhtymän toiminnassa sovelletaan tilaaja-tuottaja toimintamallia. Palvelujen tilaajaorganisaation muodostavat yhtymävaltuusto (43 jäs.) ja yhtymähallitus (9 jäs.) Yhtymähallituksella on yksilöasiain jaosto, jossa käsitellään muutoksenhaut viranhaltijapäätöksiin. Toimintaa johtaa kuntayhtymän johtaja, jonka apuna on viranhaltijoista koostuva tilaajatiimi. Palvelut tuottaa kuntayhtymän liikelaitos, mitä johtaa liikelaitoksen johtaja. Liikelaitoksella on johtokunta.

Perusturvaliikelaitos Saarikan palvelut on jaettu kolmeen palvelualueeseen: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukokonaisuuteen on koottu hyvinvointia ja terveyttä tukevia palveluja, kuten neuvola- ja kouluterveydenhuollon sekä perhe- ja sosiaalityön palveluja. Arjen tuen palvelukokonaisuuden tehtävänä on tuottaa palveluja vammaisen, sairaan tai ikääntyneen henkilön tai perheen päivittäisen pärjäämisen tueksi. Terveyden- ja sairaanhoidon palvelukokonaisuuteen on koottu perusterveydenhuoltoon liittyviä palveluja. Palvelutuotannosta vastaavat palvelujohtajat. Erikoissairanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Kuntayhtymän ja jäsenkuntien välisten neuvottelujen pohjalta tehdään järjestämissuunnitelma, missä sovitaan palveluiden järjestämisen yleiset periaatteet koko alueen väestölle, palveluiden kehittämisen painopisteet ja huomioidaan alueelliset erityispiirteet. Tavoitteena on valtuuston tahdon toteutuminen palvelujen järjestämisessä yhteistoiminta-alueella. Palvelujen järjestämisen onnistumista ja asiakastyytyväisyyttä seurataan.

8.2 Sivistysosasto

Sivistys-osaston perustehtävä on vahvistaa osallisuutta, osaamista, viihtymistä ja hyvinvointia järjestämällä itse tai aktiivisessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa monipuolista, laadukasta ja asukkaiden tarpeiden mukaisia sivistyspalveluita turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä.

Sivistysosasto muodostuu seuraavista tulosalueista: koulutuspalveluista, kirjastopalveluista, vapaa-aika- ja kulttuuripalveluista sekä varhaiskasvatuspalveluista.

Talousarvion määrärahat

Sivistysosasto yhteensä			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	132 624	108 520	210 150
Toimintamenot	2 243 698	2 253 340	2 116 401
Toimintakate	-2 111 074	-2 144 820	-1 906 251
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	139 385	108 520	210 150
Toimintamenot	2 669 270	2 649 430	2 528 881
Toimintakate	-2 529 885	-2 540 910	-2 318 731
Muutos-% edell.vuoteen		0,44	-8,74
Poistot	145 859	113 880	106 049

8.2.1 Koulutuspalvelut

Sivistyshallinto, esi- ja perusopetus ja niihin liittyvät hankkeet, aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalaisopisto ja taiteen perusopetus.

Koulutuspalveluiden toiminta-ajatus

Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuuta omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstään ja saa Kyyjärveltä hyvät eväät oppimiselle, kasvulle, osallisuudelle ja hyvinvoinnille.

Talousarvion määrärahat

Koulutuspalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	50 999	53 420	133 000
Toimintamenot	1 437 620	1 499 238	1 441 718
Toimintakate	-1 386 621	-1 445 818	-1 308 718
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	50 999	53 420	133 000
Toimintamenot	1 690 726	1 729 838	1 695 009
Toimintakate	-1 639 727	-1 676 418	-1 562 009
Muutos-% edell.vuoteen		2,24	-6,82
Poistot	102 193	62 080	59 169

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /Toimenpide	Tavoitetaso	Mittari
Kuntalaisten osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen -kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta	Liikunta-, käsityö-, taide- ja kulttuuriharrastustoimintaa erikikäisille kuntalaisille. Erytisryhmien huomioiminen kansalaisopiston ohjelmassa, ikäihmisten liikuntaa.	Piirien lukumäärä, tuntimäärät ja osallistujamäärät.
Taiteen perusopetuksen antaminen	Kyyjärveläisiä oppilaita musiikkiopistossa 12 oppilasta Kuvataiteen perusopetusta	Oppilasmäärä Oppilasmäärä
Esiopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen	Tiimityön lisääntyminen mm. joustavien ryhmittelyjen ja työnjaon kautta. Yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa lisääntyy.	Opettajan ja yhteistyötahojen arvio tavoitteiden toteutumisesta. Yhteinen toiminta jayhteiset tapahtumat varhaiskasvatuksen kanssa.
Koulun toimintakulttuurin kehittäminen ja omaksuminen sekä yhteinäiskouluna toimimisen vahvis-	Opetussuunnitelman tavoitteiden toteutuminen. Toiminnallisuuden ja oppilaiden osallisuuden tunteen lisääntyminen. Tiimi- ja yhteisopettajuuden sekä samanaikaisopetuksen ke-	Oppilaille, huoltajille ja henkilökunnalle tehtyjen kyselyjen tulokset. Koulukohtaisten suunnitelmien toteutuminen. Monialaisten opintokokonaisuuksien toteutuminen.

tuminen.	hittäminen osittain vuosiluokkiin sitoutumattomana opetuksena. Erityisopetuksen kehittäminen. Koko koulun yhteisten toimintatapojen yhdenmukaistaminen esim. arviointikäytänteet.	Hankkeiden vaikutusten arvioinnit.
Henkilöstön hyvinvointi-, turvallisuus, yhteistoiminta, arvostus ja osaamisen kehittäminen.	Laaditun työhyvinvointisuunnitelman toteuttaminen. Kehityskeskustelut 1 krt/vuosi. Vaarojen ja riskien arviointi tehtynä alku vuodesta. Pysyvä henkilöstö. Työpajarakennuksen (käytännössä teknisentyön) toiminnan uudelleen järjestely.	Työhyvinvointisuunnitelmaan asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Toteutuneet kehityskeskustelut. Sairauspoissaolopäivien määrä. Hyvinvointiprofiilikysely. Arviointikeskustelut. Päätökset.
Henkilöstön kehittäminen	Koulutussuunnitelman mukaisen koulutuksen järjestäminen: -Veso-koulutusta 3 pv/opettaja ja Kiky-koulutus 1pvä. Säännölliset perustehtävää tukevat yhteiset pedagogiset keskustelut. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen.	Koulutussuunnitelman toteutumisen/koulutuspäivien määrä Toteutuneet keskustelut, yhteinen suunnittelu.
Ennaltaehkäisevä ja varhainen tuki. Riittävät oppilashuoltoresurssit. Yhteisöllisen oppilashuollon kehittäminen.	Sujuva ja ennaltaehkäisevä sidosryhmäverkostojen toiminta. Lapset puheeksi keskustelujen toteutuminen suunnitelman mukaan. Kuraattorin palvelut 2 pv/vko, vastaavan kuraattorin palvelut. Koulupsykologi 3-5 pv/kk Kouluterveydenhoitaja 1 pv/vko Lääkäri ja hammaslääkäripalveluita saatavilla lähipalveluna. Varhaiserityisopettajan kanssa tehtävä yhteistyö esiopetuksessa. Suunnitelman mukaiset koulu-terveystarkastukset Yhteisöllisen oppilashuollon vuosikellon mukainen toiminta.	Pedagogiset asiakirjat. Monialaisten oppilashuoltopalaverien (neuvonpitojen) määrä. Henkilöstön määrä ja mitoitusmääräysten toteutuminen. Yhteisöllisen oppilashuollon toiminnan arviointi.
Riittävä ja asiantunteva oppilaanohjaus.	Pysyvä opinto-ohjausjärjestelmä sekä ohjauksen korkea laatu. Oppilaan oman opiskelutekniikan löytyminen perusopetuksen aikana. 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu jatko-opiskelupaikkoihin	Oppilaanohjaustuntien määrä. Jatko-opiskelupaikkoihin sijoittuneet ja kiinnittyneet oppilaat kaikista peruskoulun päättäneistä.
Lasten ja nuorten hyvinvointi. Toimiva yhtenäiskoulun arki.	Kouluviihtyisyyden ja osallisuuden parantaminen. Positiivisen pedagogiikan toteuttaminen. Kannustavan ilmapiirin luominen.	Oppilaille teetetyt kyselyt. Oppilaskunnan järjestämien tapahtumien/toiminnan lukumäärä.

	Lapsen kokonaisvaltainen huomioiminen.	
Turvallinen oppimisympäristö	Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät koulutilat kaikin puolin. Säännölliset pelastautumisharjoitukset ja turvakävelyt. Koulun pihan viihtyisyyden lisääminen. Ajan tasalla oleva turvallisuuskansio ml. ajanmukaiset järjestyssäännöt.	Teetetyt harjoitukset ja kyselyt. Päätökset.

Toiminnan laajuus

	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
As.määrä 31.12.	1376	1368	1353	1345	1353	1345
perusopetuksen nettokust.€/opp. 1-9 lk	11693	11838*	11271*	10953	11208	9591
perusop. oppilasm 1-9 lk	125	126*	127,5*	129,5	130	140
esiopetus€/esioppilas	7435	6129	6002	7482	7590	8068
esiopetusopp. lkm.	12,5	17,5	20	18,5	18	17
opetustuntia/ vk perusopetus	321	315,6*	315	316	317	312
opetustuntia /perusop. opp	2,57		2,52	2,44	2,4	2,2
opetustuntia/vk esiop	21,5	25	24,5	22	20	24
opetusvkt./esiopp.	1,72	1,41	1,39	1,19	1,1	1,5
kuljetusopp.lkm	51	52	58,5	62	64	63
oppilaita / opettaja	10,2	10	11,35	11,38	10,5	10,5
päätoim.opettajia lkm	13,5	15	13	13	13	14
osa-aikaista erityisop. saavat	49	55	59	30,5	47	32
tehostettua tukea saavat		24	26	26	27	23
erityistä tukea saavat oppilaat	7	6	6	6	6	5
11-vuotinen oppioik.,oppilasm	0,5	0	0	0	0	0
kouluruokailu €/opp.	697	657*	725	645	876	892
koulukuljetus €/opp.	1427	1409	1359	1437	1412	1040
kiinteistömenot €/opp.	1305	1379*	1372	1196	1348	1735
koulunkäynninohjaajien tuki €/perusop. opp.	811	938*	847	820	771	584

*ei sisällä valmistavan opetuksen oppilaita (5)

Koulutuspalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 -2022

Kuntalaisille on tarjolla hyvinvointia ja kehittymistä tukevaa kansalaisopiston toimintaa, joka vastaa kuntalaisten tarpeisiin. Esi- ja perusopetusta, kerhotoimintaa, aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä taiteen perusopetusta on tarjolla kunnassa.

Opetustoimessa on ammattitaitoinen henkilöstö, joka vastaa opetussuunnitelman mukaisesta opetuksesta ja kehittää opetuksen sisältöä ja laatua. Koululla aloitetaan uuden opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri. Opetusta annetaan riittävän pienissä opetusryhmissä. Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea opiskeluunsa ja koulunkäyntiin koulun opetus- ja oppilashuollon henkilöstöltä.

Tehdään yhteistyötä sivistystoimen yksiköiden kesken ja naapurikuntien koulujen kanssa, jotta opetus ja ohjaus saataisiin järjestettyä tarkoituksenmukaisesti.

Henkilöstön hyvinvointia ja osaamista kehitetään ja tuetaan. Tavoitteena on saada pysyvä, ammattitaitoinen henkilökunta tulevaisuudessakin. Henkilöstön työhyvinvointia kehitetään.

8.2.2 Kirjastopalvelut

Kirjaston toiminta-ajatus

Kirjastopalvelujen ”tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastotoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittymistä.” (Kirjastolaki 1 §)

Kirjastolaki velvoittaa kirjastot tarjoamaan pääsyn aineistojen, tiedon ja kulttuurisisältöjen äärelle, ylläpitämään monipuolistuvaa ja uudistuvaa kokoelmaa, edistämään lukemista ja kirjallisuutta, tarjoamaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen luku- ja kirjoitustaitoon, tarjoamaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistämään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Tehtävänsä hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö, sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Sillä on keskeinen rooli demokratian toteutumisessa maksuttomuuden ja verkottumisen avulla. Palveluita annetaan tasapuolisesti iästä, sukupuolesta, uskonnosta, kansallisuudesta, kielestä ja yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta.

Kirjaston tilat ovat monipuolisesti kuntalaisten käytössä. Omatoimikirjasto lisää kirjaston aukioloaikoja. Lisäksi kirjaston tilat toimivat mm. näyttely- ja kokoustilana.

Talousarvion määrärahat

Kirjastopalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	2 343	3 400	1 300
Toimintamenot	91 401	90 393	78 132
Toimintakate	-89 058	-86 993	-76 832
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	8 636	3 400	1 300
Toimintamenot	129 272	122 698	102 862
Toimintakate	-120 636	-119 298	-101 562
Muutos-% edell.vuoteen		-1,11	-14,87
Poistot	1 807	8 160	3 660

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Palvelun hyvä saatavuus	Omatoimikirjaston aktiivinen markkinointi ja käyttösopimusten määrän lisääminen. Henkilökunnan määrä 1,3 htv. Asiakaspalveluaikaa on 22 tuntia viikossa Henkilökunnan osaamisen jatkuva kehittäminen muuttuviin tarpeisiin.	Omatoimikirjaston kävijätalastot. Henkilökunnan määrä Toteutuneet aukioloajat Toteutuneet koulutuspäivät
Monipuolinen aineistokokoelma	Aineistoa hankitaan tasapuolisesti eri asiakasryhmille aineistomäärärahan supistumisesta huolimatta Asiakkaalla mahdollisuus tehdä Keski-Kirjastojen seutulainoja ja kaukolainoja.	Hankinnat Seutulainat Kaukolainat
Seutuyhteistyö	Mukanaolo Keski-kirjastojen kirjastoyhteistyössä. Osallistuminen *kehittämiskirjaston järjestämään toimintaan ja koulutuksiin (*Tampereen kaupunginkirjasto, toimialueena Pirkanmaan ja Keski-Suomen kunnat)	Kirjastojen työntekijöiden kokoontumiset ja koulutukset Yhteiset hankkeet ja projektit Aineistokuljetukset
Monipuolinen tapahtuma-tarjonta	Tapahtumia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	Tapahtumat

Toiminnan laajuus

	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
As.luku 31.12.	1376	1368	1353	1345	1353	1345
Kirjastokäynnit	23 385	24 220	22 230	18 977	24 000	24 000
Verkkokäynnit	4 597	1 994	6 746	8447	4 500	8000
Lainat	23 648	22 885	23 860	21 609	24 500	24000
Lainat/as.	17,2	16,7	17,6	16,1	18,1	18,2
Kirjahankinta kpl/1000 as.	565	819	698	663	700	500
Muun aineiston hankinta kpl/1000 as	101	225	119	96	130	70
Kirjaston menot €/as.	66,4	73,63	101,56	96,11	88,17	75,51
Tapahtumat kpl	14	20	15	21	12	10
Tapahtumien kävijämäärä	486	635	286	947	400	400
Näyttelyt	9	6	7	10	8	6

Kirjastonhoitaja	0,08	0,1	0,03	0,9	0,9	0,9*
Kirjastovirkailija	1,44	1,64	1,58	0,79	0,7	0,4*

Kirjaston henkilökunnan tehtäviin kuuluvat kansalaisopiston tehtävät 0,1 htv. sekä siivoustyötä kirjastossa.

Kirjastopalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 – 2022

Kirjaston aukioloaikojen ja saavutettavuuden tulee vastata käyttäjien tarpeita ja tilojen olla viihtyisät. Omatoimikirjasto lisää kirjastopalveluiden saavutettavuutta aukioloaikojen osalta. Oheistapahtumat ja näyttelyt monipuolistavat kirjaston tarjontaa.

Riittävä määrä ammattitaitoista henkilökuntaa, monipuolinen aineisto ja terveet tilat ovat edellytyksiä laadukkaille kirjastopalveluille.

Kirjastot ovat verkostoituneet tehokkaasti. Keski-kirjastojen aineistokuljetus on tehokas ja edullinen.

Kirjastot kehittyvät ja asiakkaiden tarpeet myös. Muutoksiin varautuminen ja niistä selviytyminen edellyttää, että henkilöstökoulutukseen varataan aikaa ja resursseja. Tämä on tärkeää myös työssä jaksamisen kannalta.

8.2.3 Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut

Vapaa-ajan ja kulttuuripalveluiden toiminta-ajatus

Kunnan tarjoamat vapaa-ajan palvelut ja kulttuuripalvelut antavat käyttäjilleen mahdollisuuden itsensä kehittämiseen, elämyksiin, virkistykseen ja hyvään elämään. Kunnan tarjoamat tapahtumat palvelevat eri-ikäisiä kuntalaisia, vapaa-ajan asukkaita sekä yritystoimintaa.

Talousarvion määrärahat

Vapaa-aika- ja kulttuuripalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	33 920	18 500	19 150
Toimintamenot	137 606	100 333	75 310
Toimintakate	-103 686	-81 833	-56 160
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	33 920	18 500	19 150
Toimintamenot	178 465	143 083	129 978
Toimintakate	-144 545	-124 583	-110 828
Muutos-% edell.vuoteen		-13,81	-11,04
Poistot	34 396	34 190	33 555

Vapaa-aika- ja kulttuuripalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille vapaa-ajan harrastuksia ja kehittävää ajanviettoa, elämyksiä sekä virkistystä, estää nuorten syrjäytymistä sekä edistää kuntalaisten fyysistä ja henkistä hyvinvointia.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite /toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
<p>Yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> - seutukunnallinen yhteistyö - paikallinen yhteistyö järjestöjen kanssa tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä 	<p>Osallistuminen seudullisiin tapahtumiin ja niiden järjestämiseen</p> <p>Yhteiset palaverit järjestöjen kanssa vähintään 2 kertaa vuodessa</p> <p>Järjestöjen kanssa yhteisiä tapahtumia.</p>	<p>Tapahtumat ja kuljetukset</p> <p>Palavereiden lukumäärä, osallistuvien järjestöjen määrä</p> <p>Tapahtumien määrä</p>
<p>Terveysliikunnan ja hyvinvoinnin edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyötyliikuntaan kannustaminen - työpaikkaliikunnan edistäminen - liikuntaneuvontaa - ravintoneuvontaa - sairauspoissaolojen vähentäminen 	<p>Aikuisten terveyden edistäminen yhteistyössä työterveyshuollon ja järjestöjen kanssa</p> <p>Saada keski-ikäistä ja ikääntyvää väestöä liikumaan</p> <p>Liikuntaneuvontaa erityisesti työikäisille ja ikääntyville</p> <p>Työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukeminen, taukojumppa, ohjatut liikuntatuokiot</p> <p>Lasten ja nuorten liikuntaa, perheliikunnan edistäminen</p>	<p>Hankkeen toteutuminen</p> <p>Osallistujamäärät</p> <p>Kampanjat</p> <p>Ryhmien toteutuminen, osallistujamäärät</p> <p>Liikunnanohjaajan antama ohjaus</p> <p>Yhteistyö työterveyshuollon ja työpaikkojen kanssa, haasteryhmät</p> <p>Sairauspoissaolojen väheneminen</p> <p>Liikuntatapahtumat,</p>
<p>Nuorten harrastusmahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuorisotalotoiminta - Kerho/retket - Uimaopetus - järjestöjen toiminnan tukeminen 	<p>Nuorisotalolla ohjattua toimintaa</p> <p>Nuorisotalo avoinna 12 tuntia viikossa</p> <p>Vähintään 3 retkeä /vuosi</p> <p>Uimaopetuksessa 20 lasta.</p> <p>Tuetaan järjestöjen ohjattua toimintaa</p>	<p>Toteutuneet aukiolot ja osallistujamäärät.</p> <p>Retkien määrä</p> <p>Osallistujamäärä</p> <p>Osallistujamäärä</p> <p>Avustukset ja tuki</p>
<p>Nuorten osallisuuden lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - nuorisovaltuusto 	<p>Nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta. Nuorisovaltuusto edustettuna valtuuston kokouksissa ja pyydettyä muissa kokouksissa..</p> <p>Nuorisovaltuustolta pyydetään lausuntoja erityisesti nuoria koskeissa asioissa.</p>	<p>Nuorisovaltuuston kokoukset, aloitteet, osallistuminen luottamuselinten kokouksiin</p> <p>Lausuntojen määrä</p>

	Nuorisovaltuusto näkyy sosiaalisessa mediassa	Nuorisovaltuuston omat sivut
Etsivä nuorisotyö <ul style="list-style-type: none"> - seudullinen yhteistyö etsivän nuorisotyön palveluiden järjestämisessä - toiminnasta tiedottaminen 	Etsivä nuorisotyöntekijä kunnassa väh. 1 pv/viikko, tavoittaa kaikki alle 29-vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat Etsivä nuorisotyö näkyy koululla ja nuorisotalolla säännöllisesti	Toteutuneet päivät Asiakasmäärät Vierailut koululla ja nuorisotalolla
Nuorten hyvinvoinnin edistäminen <ul style="list-style-type: none"> - yhteistyö naapurikunnan kanssa nuorisotoiminnan järjestämisessä - toiminnasta tiedottaminen - arjenhallinnan ohjausta 	Hyödynnetään seutukunnallisia nuorten hyvinvointiin ja työelämävalmiuksien kehittämiseen tähtäviä hankkeita Grazy action -toiminta	Toteutuneet päivät Asiakasmäärät Ohjauskerrat ja osallistujamäärät
Monipuoliset kulttuuripalvelut <ul style="list-style-type: none"> - omaehtoisen kulttuurityön tukeminen - seudullista yhteistyötä 	Tapahtumia eri ikäisille kuntalaisille, kunnassa ja seutukunnalla Tarinatalkoot -hanke Avustukset omaehtoiseen kulttuurityöhön	Tapahtumien määrä Osallistujamäärät Seudulliset tapahtumat Osallistujamäärät Avustukset

Toiminnan laajuus

	TP2015	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TA2020
As.luku 31.12.	1376	1368	1353	1345	1353	1345
Avustukset €/as.	12,32	11,26	11,47	11,71	11,09	10,04
Toimintamenot€/as.	99,55	109,11	116,08	107,47	92,08	82,40
Kuntotapahtumat	43	50			10	6
Nuorisotalo avoinna h/vk	11	12	11	12	12	12
Nuorisotalon kävijämäärä	15	15	14	10	15	15
Retket kpl	6	9	14	9	4	3
Leirille osall.	40	66	82	103	75	0
Uimakouluun osallistujat	28	24	21	36	20	20
Muita tapahtumia	24					

Vapaa-aika ja kulttuuripalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 - 2022

Kuntalaisille on tarjolla liikunnanohjauspalveluita, uimaopetusta, nuorisotalotoimintaa, erilaisia liikunta- ja kulttuuritapahtumia sekä hyvät sisä- ja ulkoliikuntamahdollisuudet. Vapaa-aikapalveluilla tuetaan kuntalaisten hyvinvointia. Nuorisovaltuusto tuo nuorten ääntä kuuluviin.

Kunnalla yhteistyötä toisten kuntien ja 3. sektorin kanssa. Kunta avustaa järjestötoimintaa. Uimahalli suljetaan huhtikuun lopussa.

Kunnassa on liikunnanohjaaja (0,25 htv.), jonka tehtävän on järjestää ohjattua liikuntaa eri-ikäisille kuntalaisille, järjestää liikuntatilaisuuksia ja liikuntaneuvontaa. Kunta ostaa nuoriso-ohjausta ja etsii nuorisotyötä. Kunnan tekninen osasto vastaa liikunta-alueiden hoidosta.

8.2.4 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää lasten tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista.

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus

Tarjota lapsille turvallinen, aktiiviseen tiedonhankintaan kannustava kasvu- ja oppimisympäristö, jossa heillä on mahdollisuus kehittää persoonallisuuttaan ja taitojaan monipuolisen leikin ja toiminnan kautta, omista lähtökohdistaan käsin. Keskeisenä tavoitteena on lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen ja yksilöllisyyden kunnioittaminen.

Talousarvion määrärahat

Varhaiskasvatus			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	45 830	33 200	56 700
Toimintamenot	577 538	563 376	521 241
Toimintakate	-531 708	-530 176	-464 541
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	45 830	33 200	56 700
Toimintamenot	670 807	653 811	601 032
Toimintakate	-624 977	-620 611	-544 332
Muutos-% edell.vuoteen		-0,70	-12,29
Poistot	7 463	9 450	9 665

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittarit
Laadukas varhaiskasvatus	<p>Osallistuminen ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään koulutukseen.</p> <p>Positiivisen pedagogiikan jalkauttaminen toimintaan ja käytäntöihin.</p> <p>Varhaiskasvatuksen opettajille riittävästi aikaa toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen.</p> <p>Varhaiskasvatuksen toiminnan näkyväksi tekeminen mm. Nopola newsin kautta.</p>	<p>Koulutuspäivien määrä.</p> <p>Asiakastyytyväisyys.</p> <p>Sak-ajan toteutuminen.</p> <p>Kuukausittaiset kirjoitukset Nopolanewsiiin.</p>
Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toiminta	<p>Pedagogisten toimintatapojen kehittäminen.</p> <p>Dokumentoinnin kehittäminen.</p> <p>Arvioinnin ja arvioinnin työkalujen kehittäminen ja saattaminen osaksi varhaiskasvatuksen arkea.</p>	<p>Pedagogisen tiimin koontumiset ja arviointien tulokset.</p> <p>Dokumenttien määrä.</p> <p>Arviointikäytänteet arvioinnin vuosikello.</p>
Kolmiportaisen tuen toteuttaminen varhaiskasvatuksessa	<p>Huoleen puuttuminen ja keskustelu lasta ja perhettä tukevien ratkaisujen löytämiseksi.</p> <p>Yleinen tuki kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille.</p> <p>Tehostettua ja erityistä tukea tarvittaessa</p> <p>Lakisääteisten varhaiserityisopettajan palvelujen ostaminen Veopalvelut Hanna Saarelta 4 pv/kk.</p>	<p>Keskustelujen toteutuminen.</p> <p>Päivittäinen strukturoitu toiminta.</p> <p>Tehostetun ja erityisen tuen päätökset ja niihin liittyvät toiminnot.</p> <p>Varhaiserityisopettajan päivien toteutuminen.</p>
Turvallinen fyysinen toimintaympäristö	<p>Päiväkodin piha-alueen suunnittelu ja muokkaaminen.</p> <p>Turvallisuusohjeiden päivitys ja tilanteiden harjoittelu.</p> <p>Poistumisharjoitukset vuosittain.</p> <p>Läheltä piti tilanteiden seuranta ja käsittely.</p> <p>Tapaturmailmoituslomakkeiden seuranta ja käsittely.</p>	<p>Piha-alueen valmistuminen.</p> <p>Turvallisuusohjeiden päivityksen valmistuminen ja harjoittelujen toteutuminen.</p> <p>Poistumisharjoitusten toteutuminen.</p> <p>Läheltä piti-tilanteiden määrä.</p> <p>Tapaturmailmoitusten määrä.</p>

<p>Työhyvinvoinnin kehittäminen</p>	<p>Perustehtävää tukevat työjärjestelyt.</p> <p>Säännölliset viikkopalaverit, tiimipalaverit ja iltapalaverit.</p> <p>Säännölliset kehityskeskustelut vuosittain</p> <p>Yhteishengen luominen virkistystoiminnan kautta.</p> <p>Perehdytyskäytännön kehittäminen.</p> <p>Varhaisen puuttumisen suunnitelman mukainen toiminta ja tilanteiden seuraaminen.</p> <p>Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen.</p>	<p>Työjärjestelyjen toteutuminen.</p> <p>Palaverien toteutuminen.</p> <p>Kehityskeskustelujen toteutuminen.</p> <p>Virkistysiltapäivän toteutuminen</p> <p>Perehdytyksen toteutuminen.</p> <p>Varhaisen puuttumisen määrä.</p> <p>Hyvinvointikyselyn tulokset.</p>
<p>Yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen</p>	<p>Sivistystoimen henkilöstön joustava yhteiskäyttö akuuteissa, lyhytkestoissa tilanteissa.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen ja ylläpitäminen muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Luottamushenkilöiden säännölliset vierailut päiväkodissa, varhaiskasvatustoimintaan perehtyminen ja toiminnan arvostaminen.</p>	<p>Henkilöstön yhteiskäytön toteutuminen.</p> <p>Yhteistyön toteutuminen muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Vierailujen toteutuminen.</p>

Varhaiskasvatuksen toiminnan laajuus

Päiväkoti

	2014	2015	2016	TP2017	TP2018	TA 2019	TA2020
Toimintapäivät/ vuosi	295	263	256	291	291	280	280
Lapsia kirjoilla ka.	35	41,3	45,8	53	53	42	48
alle 3 v. ka.	11,1	13,3	11,6	11,2	11,3	12	10
3-5 v. ka.	17,3	21,9	25,9	30,2	40,6	30	40
tehostettua tukea saavat	3,1	2	1	1	6	1	4
esikoululaiset ja koululaiset	7	6,1	9,8	10	9,2	12	10
Kokopäivät	3716	4248	4798	5912	6329	4900	5000
Osapäivät	1089	1136	1758	1541	2917	1500	1000
Vuorohoito							
- aamu	451	377	563	901	1174	800	800
- ilta	564	539	477	277	676	400	400
- viikonloppu	105	22	22	85	76	100	100
Myytyjä hoitopaikkoja	4	2	2	0	0	1	2
Ostettuja hoitopaikkoja	-	-	-	-	-	-	-
Hoitopäivän hinta €/lapsi (netto)	77,14	79,7	69,19	67,07	70,18	67,59	67,59

Kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen käyttö

	2014	2015	2016	TP2017	TP2018	TA 2019	TA2020
Kotihoito/perhe	16	11	12	10,6	7,6	7,6	7,6
Kotihoidossa lapsia	26	22	24	17,7	12,3	12,5	12,3
Yksityisen hoidon tuki / perhe	3	3,3	2	0,5	0,2	0,3	0,2
Yksityisessä hoidossa lapsia/kk	9,8	11,9	7	0,2	0,2	0,3	0,2

Varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 – 2022

- tarjotaan laadukasta, lapsilähtöistä ja monipuolista varhaiskasvatusta
- tarjotaan vuorohoitoa päiväkodissa
- kehitetään perhekeskusmallia
- edistetään monipuolisesti lapsen ja perheen kokonaisvaltaista hyvinvointia
- varhaiskasvatuksessa ammattitaitoinen henkilöstö, joka suunnittelee, arvioi ja kehittää varhaiskasvatuksen laatua ja pedagogisia toimintatapoja
- toimitaan pienryhmissä, jossa jokainen lapsi tulee nähyksi ja kuulluksi
- tarjotaan kaikille lapsille mahdollisuus yleiseen tukeen sekä tarvittaessa tehostettuun ja erityiseen tukeen
- tehdään tiivistä yhteistyötä päiväkodin eri ryhmien kesken
- kehitetään yhteistyötä sivistystoimen eri toimintayksiköiden välillä sekä muiden yhteistyötahojen kanssa
- ostetaan varhaiserityisopettajan palvelu ostopalveluna lähikunnasta
- tuetaan, kehitetään ja ylläpidetään henkilöstön työhyvinvointia
- kehitetään ja uudistetaan käytäntöjä ja toimintatapoja muuttuvissa olosuhteissa
- ylläpidetään säännöllistä palaveritoimintaa
- tuetaan ja ylläpidetään henkilöstön ammattitaitoa koulutusten avulla

8.3 Tekninen osasto

Tekninen osasto muodostuu seuraavista tulosalueista ja tulosyksiköistä;

- Tekniset palvelut
 - tekninen hallinto
 - liikenne- ym. alueet
 - pelastus- ja suojelupalvelut
- Rakentamis- ja ympäristöpalvelut
 - rakennusvalvonta
 - ympäristönsuojelu
 - maankäytön suunnittelu
- Tilapalvelut
 - asuntojen vuokraus
 - toimitilat
 - ateria- ja kunnossapitopalvelut
 - talonmiespalvelut
 - siivouspalvelut
 - ateriapalvelut
- Liikelaitokset
 - vesi- ja jätevesilaitos
 - jätehuolto
 - maa- ja metsätilat

Talousarvion määrärahat

Tekninen osasto yhteensä			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	1 087 658	1 063 144	957 859
Toimintamenot	1 407 815	1 371 755	1 284 139
Toimintakate	-320 157	-308 611	-326 280
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	1 859 099	1 798 464	1 691 044
Toimintamenot	1 731 606	1 700 085	1 601 844
Toimintakate	127 493	98 379	89 200
Muutos-% edell.vuoteen		-22,84	-9,33
Poistot	262 491	278 010	240 482

8.3.1 Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tulosalueeseen kuuluvat seuraavat toiminnot;

- tekninen hallinto
- liikenne ym. yleiset alueet
- pelastus- ja suojelupalvelut sekä
- velvoitetyöllistäminen

Teknisten palvelujen toiminta-ajatus

Tekninen hallinto vastaa hallinnon, liikenne- ja yleisten alueiden lisäksi tilapalveluista, liikelaitoksista ja velvoitetyöllistämisestä. Teknisten palveluiden toiminnan tavoite on, että laitokset toimivat moitteetta niin normaali- kuin poikkeustilanteissakin. Asuin viihtyvyyden ja turvallisuuden lisääminen ovat myös keskeisiä tavoitteita.

Keski-Suomen pelastuslaitos vastaa palo- ja pelastustoimen hallinnosta ja operatiivisesta toiminnasta Kyyjärven kunnan alueella. Palo- ja pelastustoimi ennaltaehkäisee vahinkoja ja turvaa kuntalaisten jokapäiväistä elämää mm. siten, että apua saadaan tarvittaessa viipymättä.

Talousarvioon on varattu pelastuslaitoksen ilmoittamat kustannukset sekä vähäiset yleiskustannukset - paloaseman kiinteistökustannukset sisältyvät tilapalveluiden menokohtaan.

Talousarvion määrärahat

Tekniset palvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	25 479	41 500	30 000
Toimintamenot	279 911	333 000	285 568
Toimintakate	-254 432	-291 500	-255 568
(ulkoiset ja sisäiset)			
	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	32 272	41 500	30 000
Toimintamenot	299 987	349 750	304 248
Toimintakate	-267 715	-308 250	-274 248
Muutos-% edell.vuoteen		15,14	-11,03
Poistot	29 336	24 375	20 194

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Hallinnon järjestäminen	Teknisen johtajan työpanoksesta myydään osa Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy:n ja Kyyjärven Liikekeskus Oy:n sekä Kyyjärven Paletti Oy:n toimitusjohtajan tehtäviin	Kuntalaisten kokemukset ja heiltä tulevat palautteet. Luottamushenkilöiden kokemukset ja heiltä tulevat palautteet.
Kaavatiet ovat hyvässä liikennöitävässä kunnossa ympäri vuoden.	Kaavateille tehdään kunnosapitosuunnitelmat tuleville vuosille.	Käyttäjien antamat palautteet ja oma kontrollointi.

Kaavateiden rakentaminen	Uusia kaavateiden rakentamisia ei ole tulossa lähivuosina tiukan taloustilanteen vuoksi. Vanhat kaavateiden korjaamiset jaksotetaan muiden investointien mukaan.	Seurataan toteutumista ja laaditaan pitkántähtäimen suunnitelma teiden kunnostamisesta ja rakentamisesta.
Yksityisteiden avustaminen	Yksityistieavustuksia maksetaan yksityislain mukaisesti ja siihen on varattu 5 000 euroa.	
Yleisten alueiden kunnostus	Yleisiä alueita kunnostetaan niin taajamassa kuin haja-asutusalueillakin.	Tienvarsien ja rakentamattomien tonttien raivaukset
Palo- ja pelastustoimi	Palo- ja pelastustoimen toiminta tulee olla jatkossakin ripeää ja tehokasta.	Kuntalaisten kokemukset ja palautteet

Teknisten palvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 - 2022

Yhteistyötä tiivistetään paikallisen yrityselämän, kolmannen sektorin toimijoiden ja kuntalaisten kanssa. Yhteistyöllä ja pienillä toimilla voidaan parantaa merkittävästi asuin- viihtyvyyttä ja turvallisuutta.

Paikallisessa toiminnassa panostetaan laitosten hyvään ja kustannustehokkaaseen ylläpitoon. Tavoitteena on lähipalveluiden säilyminen.

Teknisissä palveluissa merkittävimmät kustannuserät muodostuvat hallinnon henkilöstökuluista sekä palo- ja pelastustoimen kustannuksista. Palo- ja pelastustoimessa tavoite on, että kuntalaisten palvelutaso ja turvallisuus säilyvät hyvällä tasolla. Palvelutuottajien keskinäiset näkökantojen erot eivät saa vaikuttaa kuntalaisille (maksajille) tarjottaviin palveluihin.

Koulutusta järjestetään talousarvioon varatun määrärahan rajoissa. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut ja työkuormaa pyritään jakamaan tasaisemmin tehtävien mukaisella resursoinnilla.

8.3.2 Rakentamis - ja ympäristöpalvelut

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut huolehtivat rakentamisen ja ympäristönsuojelun viranomaisvalvonnasta ja ohjeistamisesta kunnassa. Tulosalueeseen kuuluu kiinteästi myös kaavoitus ja maankäytön suunnittelu. Kyyjärvi hankkii ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan palvelut Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimen yhteistoiminta-alueelta.

Rakentamis- ja ympäristöpalvelujen toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on tuottaa rakentajille laadukasta ja joustavaa asiantuntija- ja viranomaispalvelua kaikissa rakentamis- ja ympäristöasioissa. Kaavoituksen ja maankäytön tavoitteena on, että kunnassa on tarjolla riittävä määrä asumiseen, teollisuus- ja liike-elämän käyttöön soveltuvia tontteja ja alueita unohtamatta liikunta- ja vapaa-ajan viettoon tarkoitettuja alueita.

Talousarvion määrärahat

Rakentamis- ja ympäristöpalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	41 759	76 385	55 755
Toimintakate	-41 759	-76 385	-55 755
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	41 884	76 385	55 755
Toimintakate	-41 884	-76 385	-55 755
Muutos-% edell.vuoteen		82,37	-27,01
Poistot	0	0	0

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonta ostetaan Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimen yhteistoiminta-alueelta	Asiakaspalaute
Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu	Kaavoitushankkeita ei jatketa	
Ympäristönsuojelu	Ympäristönsuojelua parannetaan osittain myös jätevesijärjestelmän kunnostamisella	

Rakentamis- ja ympäristöpalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020- 2022

Kunnassa tulee olla riittävästi tarjolla asumista, matkailua ja elinkeinojen harjoittamista varten kaavoitettuja tontteja. Laatutasoon kiinnitetään huomiota ja huolehditaan siitä, että alueet viimeistellään kaavan mukaisesti. Liikunta- vapaa-ajan ja harrastustoiminnan edellytykset on turvattava.

Myytävien tonttien markkinointia parannetaan.

Nykyiset kaava-alueiden kadut ja valaistukset pidetään kunnossa varatun määrärahan turvin. Ympäristön kunnosta; raivauksista alueiden yleisestä siisteydestä huolehditaan resurssien mukaan.

Rakennustarkastajan tehtävät hankitaan ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta. Rakennusvalvonnan kustannukset tulevat olemaan noin 14 130 euroa. Rakennuslupamaksut menevät yhteiseen kassaan ja näin ollen pienentävät rakennusvalvonnankustannuksia mitä enemmän lupia myönnetään.

Ympäristösihteeripalvelut ostetaan ostopalveluna Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimelta ympäristöterveydenhuollon ja ympäristösuojelun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Ympäristösuojelun kustannukset tulevat olemaan vuonna 2020 n.12 400 euroa.

8.3.3 Tilapalvelut

Tilapalvelut talousyksikköön kuuluvat asuntojen vuokraus, toimitilat sekä kunnossapitopalvelut eli talonmies- siivous ja ateriapalvelut.

Tilapalvelujen toiminta-ajatus

Tilapalveluiden toiminta-ajatuksena on keskitetysti hallita kunnan kiinteistöjä ja tuottaa niihin taloudellisesti kannattavia ylläpitopalveluja.

Talousarvion määrärahat

Tilapalvelut			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	708 359	645 344	613 859
Toimintamenot	1 001 760	882 670	862 966
Toimintakate	-293 401	-237 326	-249 107
(ulkoiset ja sisäiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	1 451 830	1 363 064	1 325 174
Toimintamenot	1 243 720	1 132 610	1 100 331
Toimintakate	208 110	230 454	224 843
Muutos-% edell.vuoteen		10,74	-2,43
Poistot	137 539	156 665	131 488

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Kunnan omistamat vuokra-asunnot	As. Oy Lintupuiston osakkeen myyntiä jatketaan.	Käyttöaste
Toimitilat	SoTe-kuntayhtymä vuokraa tarvitsemansa toimitilat; Kiviranta, Touhulan alakerta ja terveysasema sekä Rientolan alakerta. Toimitilojen vuokratot ovat yhtenäistetty seutukunnallisesti. Päivärinte vuokrattuna.	Käyttäjien tulee pystyä toimimaan viihtyisissä ja terveellisissä tiloissa.
Koulut	Uusi koulukeskus otettu käyttöön syksyllä 2018.	Käyttäjien tulee pystyä toimimaan viihtyisissä ja terveellisissä tiloissa.
Liikuntasali		Toiminnan häiriötön jatkuminen
Ateria- ja kunnossapitopalvelut (talonmies-, ateria- ja puhdistuspalveluiden kehittäminen)	Tuottaa käyttäjien tarvitsemat palvelut laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.	Työhyvinvointi ja työssäjaksaminen
Ateriapalvelu	Kustannukset euroa/ateriasuorite seudullisesti kilpailukykyinen	Seutukunnallinen hintavertailu
Puhdistuspalvelu	Omat siivoojat hoitavat kaikki kunnan omien tilojen siivouksen.	Tyytyväiset asiakkaat

Tilapalvelujen kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 - 20222

Kunnan vuokra-asunnoista huolehtii kunnan omistama Kyyjärven Vuokra-asunnot Oy. Vuokra-asunnot Oy:n omistamien asuntojen lisäksi kunnalla on yksi osakehuoneisto As Oy Lintupuistossa.

Yksikkö vastaa myös kunnan toimitiloista lukuun ottamatta teollisuustiloja, jotka ovat elinkeinopalveluiden alaisuudessa.

Kunnan toimintojen kannalta tarpeettomista tiloista hankkiudutaan tulevaisuudessa kokonaan eroon. Kunnan on kuitenkin turvattava mahdollisimman monipuolinen ja kysyntää vastaava asunto-, ja teollisuustilojen määrä sekä riittävästi tonttitarjontaa edellä mainittuihin tarpeisiin.

Kunnanvirasto siirtyi Kivirannan tiloihin vuoden 2019 alusta. Vuonna 2020 vanha kunnanvirasto asetetaan myyntiin ja kunnan päätearkisto siirretään teknisen toimiston yhteyteen.

Uuden koulukeskuksen piha-aluetta parannetaan sekä varhaiskasvatuksen pihaa muokataan lapsikäyttäjien mukaiseksi. Puutyöluokan siirto Touhulan tilojen yhteyteen, suunnittelu toteutetaan yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Kiinteistöjen peruskorjaukset kiertävät työn osalta talonmiesyksikön kautta ja siirtyvät kiinteistölle vuokran tai sisäisen siirron kautta. Poikkeuksen muodostavat ainoastaan ns. hätätyön kaltaiset työt, jotka tehdään riippumatta siitä onko määräraha varattu tai ei.

Puhdistuspalveluiden toiminta-ajatus on ylläpitää tilat siistinä ja viihtyisinä.

Ruokapalvelu pyrkii edistämään asiakaslähtöistä palvelua joka sektorilla. Keittiössä pyritään käyttämään kotimaisia elintarvikkeita ja käyttämään lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan. Ruokapalvelu seuraa ravitsemussuosituksia eri asiakasryhmien kanssa ja toteuttaa niitä asiakkaiden kanssa yhdessä. Ruokapalvelu pyrkii valmistamaan kustannustehokkaasti huomioon ottaen raaka-ainehankinnat sekä henkilöstön yhteiskäytön tuomat hyödyt tuotannossa. Ruokapalvelun tavoitteena on pienentää hävikkiä.

Seutukunnallisen yhteistyön jatkaminen joka osa-alueella tukee kaikkien toimijoiden taloutta esim. yhteiset hankinnat, koulutukset, ruokalistojen suunnittelut ym. Kunnan hallinnoimat tilat siivotaan kunnan siistijöiden toimesta. Henkilöstön kanssa käydään kehityskeskustelut, jonka tavoitteena on tasata työkuormaa ja kohdistaa resursseja mahdollisimman hyvin. Sisäistä tiedonkulkua parannetaan tarvittaessa pidettävillä henkilöstöpalavereilla. Hyvä työterveyshuolto ja tyky-toiminta auttavat jaksamaan henkilöstöä heidän työssään

8.3.4 Liikelaitokset

Liikelaitoksiin kuuluvat vesi- ja viemärlaitos, jätehuolto sekä maa- ja metsätilat.

Liikelaitoksien toiminta-ajatus

Tuotetaan kuntalaisille ja asiakkaille turvalliset ja häiriöttömät palvelut sekä normaali - että poikkeustilanteissa. Kunnan omistamat maa- ja metsätilat hoidetaan kannattavasti.

Talousarvion määrärahat

Liikelaitokset			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	353 820	376 300	314 000
Toimintamenot	84 384	79 700	79 850
Toimintakate	269 436	296 600	234 150
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	374 996	393 900	335 870
Toimintamenot	146 014	141 340	141 510
Toimintakate	228 982	252 560	194 360
Muutos-% edell. vuoteen		10,30	-23,04
Poistot	95 616	96 970	88 800

Talousarvion määrärahat

Kirjanpidollinen vesilaitostaseyksikkö			
(ulkoiset)	TP2018	TA2019	TA2020
Toimintatulot	253 190	258 300	262 000
Toimintamenot	75 166	72 520	71 160
Toimintakate	178 024	185 780	190 840
(ulkoiset ja sisäiset)			
Toimintatulot	274 366	275 900	283 870
Toimintamenot	136 796	133 660	132 820
Toimintakate	137 570	142 240	151 050
Muutos-% edell. vuoteen		3,39	6,19
Poistot	84 402	85 755	77 585

Talousarvion toiminnalliset tavoitteet

Tavoite/toimenpide	Tavoitetaso 2020	Mittari
Jätevedenpuhdistamon täysimääräinen hyödyntäminen	Sakokaivolietteen määrän seuraaminen	Tuodun määrän seuraaminen
Jätevedenpuhdistamo	Ilmalämpöpumppujen hankinta ja asennus	Energiakulutuksen pienentyminen
Maa- ja metsätilat	Metsänhoitotöitä tehdään tavoitteellisesti.	Metsätulot

Vesi- ja jätevesimäärät:

Vuosi	Verkostoon pumpattu vesimäärä/Sormiharju m3	Vastaanotettu jätevesimäärä (sis.vuotovedet) m3
2012	97 567	129 386
2013	99 824	100 061
2014	97 932	80 101
2015	95 495	109 237
2016	97 235	95 570
2017	102 841	92 094
2018	107 934	79 795
2019		

Liikelaistosten kehittämistavoitteet suunnitelmakaudelle 2020 - 2022

Uusi jätevedenpuhdistamo on otettu käyttöön v. 2009. Lintulahden pumppaamo on kunnostettu vuonna 2018. Uuden laitoksen ja pumppaamon myötä jätevesien käsittely on tehostunut merkittävästi, mikä parantaa Kyyjärven tilaa sekä lisää asumisviihtyvyyttä.

Vesilaitokselle laadittu riskinarviointi vuonna 2019. Vesihuollossa tavoitteena toiminnan turvaaminen ja yhtenä suunnitteluvaiheen kehityskohteena edelleen Alajärvi-Kyyjärvi runkolinjojen yhdistäminen.

Kyyjärven kunnan jätehuollon käytännön järjestelyistä vastaa Järviseudun jätelautakunta ja jätehuoltoyhtiö Millespakka Oy.

Ekopisteverkostosta on karsittu voimaan tulleen pakkausjätteiden erilliskeräyksen vuoksi. Maksuttomissa pakkausjätteiden keräyspisteissä on paikat metalli-, lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille. Pakkausjätteiden lajitteluohjeet löytyvät osoitteesta www.rinkiin.fi. Pakkausjätteen keräyspiste sijaitsee Kauppakeskus Paletin alueella.

Jätevesilaitoksen tärkein kehittämiskohde on vuotovesien vähentäminen eli vanhojen betoniviemäreiden ja – kaivojen kunnostaminen. Vanhat viemärit kunnostetaan sujutustekniikalla ja viemärikaivot uusilla muovikaivoilla.

Jätevedenpuhdistamolle asennetaan 2020 vuoden aikana kolme ilmalämpöpumppua.

Henkilöstön ammattitaitoa pidetään yllä koulutuksilla.

9 INVESTOINTIOSA 2020

Vuoden 2020 investointisuunnitelmaan on koottu keskitetysti kaikkien osastojen suunnitellut investoinnit.

Investointisuunnitelmaa vuosille 2021 -2022 tarkistetaan myöhemmin teknisen toimen laatiman investointisuunnitelman perusteella.

		TA2020 Menot	TA2020 Tulot	TA2020 Netto	TS2021	TS2022
Vesilaitos	Kirkonkylän liittymät	4000		4000	4000	4000
	Haja-asutusalueiden liittymät	4000		4000	4000	4000
Viemärlaitos	Liittymien rakentaminen, kk	3500		3500	3500	3500
	Jätevedenpuhd. Ilmalämpöpumput 3 kpl	6000		6000		
	Viemärikaivojen saneeraus,sujutus				20000	20000
	Viemäriinjan uusiminen Koulutie				20000	
	Jätevesilaitoksen pumput				5000	
Kaavatiet	Koulutien peruskorjaus					30000
	Urheilutien peruskorjaus					6000
Kiinteistöt	Kivirannan juhlasalin akustiikkalevyjen vaihto				5000	
	Kivirannan kattokupujen vaihto					25000
Taloushallinnon ohjelmistopäivitys		10000		10000	10000	10000
Pilvipalveluun siirtyminen		10000		10000		
Web-sivujen päivitys					10000	
Koulukeskuksen pihan rakentaminen		18000		18000		
Alakoulun puukäsityöluokan siirto Touhulaan/suunn.		5000		5000		
Arkiston siirto terveysasemalle		15000		15000	0	0
		0		0	0	0
Yhteensä		75500	0	75500	81500	102500

Investointien pienhankintaraja 3.360 euroa.

TULOSLASKELMA 2020

	TP2018	TA2019	TA2020 ulk	TA2020 sis	TA 2020	Muutos%
Toimintatulot						
Myyntitulot	1 140 455,95	1 110 445	648 330	500 965	1 149 295	3,50
Maksutulot	47 534,93	35 200	44 000	0	44 000	25,00
Tuet ja avustukset	88 942,34	46 500	81 000	0	81 000	74,19
Muut toimintatulot	1 023 744,30	959 339	738 011	242 440	980 451	2,20
Toimintatulot yhteensä	2 300 677,52	2 151 484	1 511 341	743 405	2 254 746	4,80
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0			0	
Toimintamenot						
Henkilöstömenot yht	-2 568 487,43	-2 545 520	-2 423 482	0,00	-2 423 482	-4,79
Palkat ja palkkiot	-2 035 038,91	-2 012 339	-1 907 543	0	-1 907 543	-5,21
Henkilösivukulut					0	
Eläkekulut	-490 600,89	-482 788	-467 130		-467 130	-3,24
Muut hlösivukulut	-42 847,63	-50 393	-48 809		-48 809	-3,14
Palvelujen ostot	-7 348 549,50	-7 332 215	-6 972 222	-493 345	-7 465 567	1,82
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-631 119,85	-554 530	-502 630	-7 620	-510 250	-7,99
Avustukset	-85 457,24	-150 200	-116 500	0	-116 500	-22,44
Muut toimintamenot	-558 303,15	-608 700	-454 826	-242 440	-697 266	14,55
Toimintamenot yhteensä	-11 191 917,17	-11 191 165	-10 469 660	-743 405	-11 213 065	0,20
Toimintakate	-8 891 239,65	-9 039 681	-8 958 319	0	-8 958 319	0,90
Verotulot	4 384 115,65	4 619 000	4 698 000		4 698 000	1,71
Kunnallisvero	3 406 038,67	3 567 000	3 504 000		3 504 000	-1,77
Kiinteistövero	380 619,30	382 000	441 000		441 000	15,45
Yhteisövero	597 457,68	670 000	753 000		753 000	12,39
Valtionosuudet	4 149 383,00	4 076 300	4 582 691		4 582 691	12,42
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	7 382,12	6 395	5 500	895	6 395	0,00
Muut rahoitustulot	586 444,89	221 558	208 200	12 558	220 758	-0,36
Korkomenot	-2 602,72	-17 895	-17 000	-895	-17 895	0,00
Muut rahoitusmenot	-148 666,27	-17 758	-4 400	-12 558	-16 958	-4,51
Rah.tulot ja -menot yht.	442 558,02	192 300	192 300	0	192 300	0,00
Vuosikate	84 817,02	-152 081	514 672	0	514 672	-438,42
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman muk. poistot	-469 675,11	-427 497	-386 805		-386 805	
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot	0,00	0			0	
Satunnaiset menot	0,00	0			0	
Satunn. tulot ja -menot yht.	0,00	0			0	
Tilikauden tulos	-384 858,09	-579 578	127 867	0	127 867	
Poistoeron muutos	0,00	0			0	
Varausten muutos	0,00	0			0	
Rahastojen muutos	0,00	0			0	
Tilikauden tulos	-384 858,09	-579 578	127 867	0	127 867	

RAHOITUSLASKELMA 2020

	TP2018	TA2019	TA2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	84 817	-152 081	514 672
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
- käyttöom. myyntivoitot	-1 668	0	
- käyttöom. myyntitappiot	0	0	
INVESTOINNIT			
Käyttöom.investoinnit	-810 585	-123 100	-75 500
Rahoitusosuudet inv.menoihin	31 924	0	0
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustulot +	42 584		
TOIMINNAN JA INV. RAHAVIRTA	-652 928	-275 181	439 172
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	0		0
Antolainasaamisten vähennys	43 850	43 850	42 850
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen väh	-180 000	-140 000	-100 000
Lyhytaik. lainojen muutos	1 100 000	400 000	-350 000
Oman pääoman muutokset	0		
Vaikutus maksuvalmiuteen	310 922	28 669	32 022

VESILAITOSTASEYKSIKÖN TULOSLASKELMA

	TP2018	TA2019	TA2020
Liikevaihto	274 366,52	275 900,00	283 870,00
Materiaalit ja palvelut	-132 167,59	-128 340,00	-129 620,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikaudella	-40 251,87	-40 420,00	-41 120,00
Palvelujen ostot	-91 915,72	-87 920,00	-88 500,00
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00	0,00
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	0,00	0,00	0,00
Muut hlösivukulut	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-84 401,83	-85 755,00	-77 585,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-7 868,44	-8 820,00	-6 700,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	49 928,66	52 985,00	69 965,00
Rahoitustuot. ja -kulut			
Kunnalta saadut korkotuotot	0,00	0,00	200,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	-894,12	-895,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00	0,00
Korvaus peruspääomasta	-12 558,00	-12 558,00	-12 558,00
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen sat.eriä	36 476,54	39 532,00	57 607,00
Satunn. tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	36 476,54	39 532,00	57 607,00
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	0,00	0,00	0,00
Vap.eht. varausten lisäys(-) tai vähennys(-)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	36 476,54	39 532,00	57 607,00

VESILAITOSTASEYKSIKÖN RAHOITUSLASKELMA 2020

	TP2018	TA2019	TA2020
Toiminnan rahavirta			
Liikelyli-/alijäämä	49 928,66	52 985,00	57 407,00
Poistot ja arvonalentumiset	84 401,83	85 755,00	77 585,00
Rahoitustuot. ja -kulut	-13 452,12	-13 453,00	-12 358,00
Satunnaiset erät			
Muut tulorahoituksen korjauserät			
Sisäiset tuotot	0,00	0,00	0,00
Sisäiset kulut	0,00	0,00	0,00
	120 878,37	125 287,00	122 634,00
Investointien rahavirta			
Investointimenot -	-53 797,23	-27 000,00	-17 500,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vast. hyöd.luovutustulot	0,00	0,00	0,00
	-53 797,23	-27 000,00	-17 500,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	67 081,14	98 287,00	105 134,00
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys kunnille-	-2 759,02	0,00	-105 134,00
Antolainasaamisten vähennys kunnille+	0,00	0,00	0,00
	-2 759,02	0,00	-105 134,00
Lainakannan muutokset			
Pitkäaik.lainojen lisäys kunnilta +	0,00	0,00	
Pitkäaik.lainojen vähennys kunnilta -	-66 182,55	-98 287,00	0,00
Lyhytaik.lainojen muutos +/-	0,00		
	-66 182,55	-98 287,00	0,00
Oman pääoman muutokset			
Liittymismaksujen muutos	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Vaihto-omaisuuden muutos +/-	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten saamisten muutokset +/-	0,00	0,00	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutokset +/-	3 357,43	0,00	0,00
Korottomien velkojen muutos +/-	-1 497,00	0,00	0,00
	1 860,43	0,00	0,00
Rahoitustoiminta netto	-67 081,14	-98 287,00	-105 134,00
Vaikutus kunnan kassavaroihin	0,00	0,00	0,00